Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

juliol 2020 • núm. 15

Revista tècnica

DE LES COMISSIONS I GRUPS DE TREBALL DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

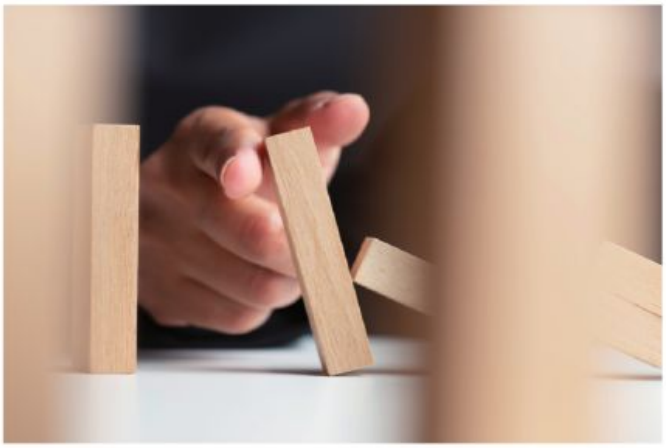

El text refós de la Llei Concursal… Tan inoportú com sembla?

feu clic aquí per llegir l'article sencer

El passat 7 de maig de 2020 es va publicar el Reial Decret Legislatiu 1/2020, de 5 de maig, pel qual s'aprovava el text refós de la Llei Concursal, que té per objectiu regularitzar, aclarir i harmonitzar les diferents reformes que ha patit la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal al llarg dels anys des de la seva entrada en vigor el setembre de 2004. El text refós entrarà en vigor el proper 1 de setembre. L'autor analitza en aquest article alguns dels principals temes regulats i les novetats introduïdes, així com també la importància que té que aquesta norma s'hagi modificat justament coincidint amb la situació d'incertesa provocada per la crisi econòmica derivada de la crisi sanitària originada per la COVID-19.

De la nova normalitat a la nova formació

feu clic aquí per llegir l'article sencer

L'Aula d'Economia del Col·legi d'Economistes s'està preparant per tornar a la normalitat. Més enllà d'implementar totes les mesures que determinin les autoritats sanitàries d'aforament, prevenció i higiene necessàries, també haurem d'afrontar nous reptes de format i, si s'escau, de continguts. La formació en *streaming* en forma de webinars ha vingut per quedar-se i es compaginarà cada vegada més amb la formació presencial. I ja no només en forma de "directes", sinó que convé tenir una formació *online* asincrònica, des d'on vulgui i quan vulgui l'alumne, o una *blended learning*.

Actuacions de les comissions en temps de COVID-19

feu clic aquí per llegir l'article sencer

El Col·legi s'organitza funcionalment en comissions de treball de caràcter especialitzat, a través de les quals manté connectats amb la Corporació els àmbits i les dimensions sectorials que afecten al desenvolupament de la professió col·legiada. La seva finalitat principal és la promoció del debat econòmic, empresarial i social i el foment de la participació activa de les persones col·legiades en l'àmbit d'interès professional i social de les comissions de la qual en formen part. En aquest article es fa un repàs de totes les activitats realitzades en aquests darrers mesos, tot i les dificultats derivades de la pandèmia, per les diferents comissions de treball del Col·legi, a la vegada que ens informen de les activitats previstes a partir del mes de setembre, quan s'instauri la nova normalitat.

SUMARI

Revista tècnica

Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

Comitè editorial: Oriol Amat Salas, Maria Josep Arasa Alegre, Raimon Casanellas Bassols, Martí García Pons, Anton Gasol Magriñá, Maurici Olivé Riu, Ester Oliveras Sobrevias, Carlos Puig de Travy i Lluís Santaló Bel

Edita: Col·legi d'Economistes de Catalunya

Disseny i producció editorial: ZETACORP-Public@cions Corporatives (Grupo Zeta), Consell de Cent, 425. 08009 Barcelona. Tel. 93 227 94 16

Distribució: Ediciones Reunidas, SA

Dipòsit legal 36694-1989
ISSN 2462-3709

El Col·legi no es fa responsable de les opinions recollides en els textos publicats a la *Revista tècnica.*

TENIR PRESENT

4

Pla per a la desescalada després de la crisi sanitària derivada de la COVID-19: possibles actuacions de caràcter laboral

Noticiari jurídic

La crisi sanitària ha implicat l'adopció de mesures d'ordre laboral. Ara, per reactivar gradualment l'economia, s'ha aprovat un pla per a la "desescalada". L'objectiu de l'article és exposar els criteris adoptats per a la flexibilització de les mesures i tractar d'aclarir el procediment que hauran de dur a terme les empreses.

5

El text refós de la Llei Concursal... Tan inoportú com sembla?

L'autor reflexiona sobre les novetats que suposa la recent publicació per part del Govern del text refós d'aquesta norma, que entrarà en vigor el proper 1 de setembre.

6

De la nova normalitat a la nova formació

L'Aula d'Economia del Col·legi d'Economistes s'està preparant per tornar a la normalitat amb la implementació de totes les mesures que determinin les autoritats sanitàries d'aforament, prevenció i higiene necessàries de cara a properes formacions, però també afrontant nous reptes de format i, si s'escau, de continguts.

7-10

Actuacions de les comissions en temps de COVID-19

Repassem totes les activitats realitzades en aquests darrers mesos, tot i les dificultats derivades de la pandèmia, per les diferents Comissions del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

11

La desconnexió digital: un repte en l'era de la hiperconnectivitat

L'autora planteja els reptes que presenta l'era de la hiperconnectivitat per a les empreses. Convertir-se en una organització digital comporta un ús eficient de les eines de comunicació perquè generin una hiperconnectivitat productiva, un compromís cap a les persones que integren l'organització i el seu benestar, necessari per a retenir el talent i més competitivitat.

NOTICIARIS DE LES COMISSIONS DE TREBALL

12

Salut, economia i COVID-19

Noticiari de la Comissió d'Economia de la Salut

La pandèmia de COVID-19 ha estavellat l'economia i el sistema de salut de molts països europeus, però les primeres dades indiquen que alguns ho han fet millor que d'altres.

13

Crisi sanitària, cadena agroalimentària i política agrària comunitària
Noticiari de la Comissió d'Economia Agroalimentària
Després d'una temporada de protestes al carrer i mentre digereix les conseqüències de la crisi de la COVID-19, el sector agroalimentari es troba davant d'una nova reforma de la Política Agrària Comunitària.

14-15

COVID-19: un accelerador del canvi en la professió en un entorn convuls
Noticiari de la Comissió d'Economistes Auditors de Comptes
La crisi provocada pel coronavirus ha generat un impacte radical a la societat que també afecta a la manera en què les empreses portaven a terme les seves operacions i negocis. Les modificacions en els hàbits de comercialització i l'adaptació a la modalitat del teletreball són només algunes conseqüències d'aquesta nova realitat que ha propiciat l'aparició de nous reptes per als professionals de l'auditoria.

16

El Green Deal serà el motor per a la recuperació
Noticiari de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat
El Pacte Verd Europeu és una estratègia de creixement. La transició verda i la transformació digital seran protagonistes en la sortida de la crisi. La Comissió d'Economia i Sostenibilitat es manifesta per situar els temes clau en matèria de sostenibilitat econòmica al centre de les accions de recuperació.

17

L'aranzel de l'administració concursal i l'article 172 bis 2n de la Llei Concursal
Noticiari de la Comissió Mercantil, Concursal i d'Experts Judicials
L'autor repassa tots els temes exposats a la conferència-debat realitzada el passat 5 de febrer a la seu del Col·legi sobre l'aranzel de l'administració concursal, que va quedar afectat per la redacció de l'article 176 bis, apartat 2n de la Llei Concursal i la posterior jurisprudència.

18-19

Canvis en les "operacions triangulars" i en la campanya de Renda 2019
Noticiari de la Comissió d'Assessors Fiscals
En plena crisi sanitària motivada per la COVID-19 el període de presentació de la declaració de la renda de 2019 no s'ha aturat i, en principi, finalitzarà el 30 de juny. A partir de l'1 de març passat ha entrat en vigor una nova regla comunitària en l'IVA per a les operacions triangulars.

20

Visió de l'ecosistema emprenedor post-COVID
Noticiari de la Comissió d'Economia Financera / EconomistesBAN
L'autor analitza quines conseqüències pot arribar a tenir la pandèmia en la marxa de les anomenades *start-ups*, considerant la seva ja de per si fràgil viabilitat. Caldrà que els emprenedors revisin els seus plans de negoci i, en conseqüència, els seus plans financers.

21

L'aviació en temps de pandèmia: la magnitud de la tragèdia
Comissió d'Economia del Turisme
La pandèmia ha estat devastadora per al sector de l'aviació comercial, que s'enfronta a la crisi més greu de la seva història. Amb la demanda volatilitzada, els avions a terra i les fronteres tancades, quines són les perspectives per al sector aeri i quines poden ser les conseqüències en les economies que en depenen?

22

Com podria impactar la crisi de la COVID-19 en l'economia del coneixement i la innovació a Catalunya?
Noticiari de la Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació
L'autor planteja que sortirem d'aquesta crisi molt més enfortits si apliquem intel·ligentment els coneixements acumulats pels diversos sectors. Es tracta d'aprofundir en una economia molt més innovadora i basada en el coneixement.

23

La col·laboració publicoprivada: arguments fins al límit arran de la COVID-19
Noticiari de la Comissió d'Economistes en Economia Territorial i Urbana
L'autor aborda els indicadors disponibles per guiar les decisions en el context de la col·laboració publicoprovada i dona suport al fet que es reactivi una metodologia ja coneguda com l'anàlisi multicriteri, ja que la seva implantació i aplicació sembla força assequible.

Noticiari jurídic

Pla per a la desescalada després de la crisi sanitària derivada de la COVID-19: possibles actuacions de caràcter laboral

CARLOTA LLACH CULLELL
Advocada, Guillén Bécares, Legal & Fiscal
cllach@guillenbecares.com

L'evolució de la crisi sanitària derivada de la COVID-19 ha implicat l'adopció de tot un conjunt de mesures d'ordre laboral, amb l'objectiu de pal·liar l'impacte econòmic causat per la crisi i protegir la salut i la seguretat de les persones en l'àmbit laboral.

Dos mesos després des que es van impulsar les mesures amb la intenció de reactivar gradualment l'economia, amb data 28 d'abril de 2020, el Consell de Ministres va adoptar un pla per a la "desescalada" de les mesures extraordinàries adoptades per fer front a la pandèmia.

En aquest context, la Direcció General de Treball va publicar l'1 de maig de 2020 el "Criteri sobre l'aplicació de les mesures de suspensió i reducció de jornada durant la fase de desconfinament de l'estat d'alarma". Així mateix, amb data 12 de maig de 2020, va entrar en vigor el Reial Decret Llei 18/2020, de mesures socials en defensa de l'ocupació.

De conformitat amb el pla de "desescalada", es possibilita que les empreses que estiguessin aplicant mesures de suspensió o reducció de jornada hi renunciïn, de manera total o parcial, respecte de la totalitat de la plantilla o de part d'ella, i de manera progressiva, segons vagin desapareixent les raons vinculades a la concessió de l'ERTO. En aquesta línia, el RDL18/2020 distingeix els següents supòsits:

I. ERTO per causes de força major (Art. 22 RDL 8/2020): l'RDL 18/2020 estableix que continuen en situació de força major total derivada de la COVID-19 aquelles empreses i entitats que comptessin amb un ERTO per causa de força major, mentre duri la causa que va motivar el seu atorgament. No obstant això, s'ha establert un termini màxim, fins al 30 de juny de 2020.

D'altra banda, aquelles empreses que comptin amb un ERTO per força major, des del moment en el qual es permeti la recuperació parcial de la seva activitat i fins al 30 de juny de 2020, hauran de reincorporar als treballadors afectats, en la mesura que sigui necessari, pel desenvolupament de l'activitat, realitzant en tot cas els ajustos de reducció de jornada pertinents.

II. ERTO per causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció (Art. 23 RDL 8/2020): resulten d'aplicació les condicions establertes per als procediments de suspensió i reducció de jornada per causa econòmica, tècnica, organitzativa i de producció, per als ERTO iniciats després de l'entrada en vigor de l'RDL 18/2020, de 12 de maig, fins al 30 de juny de 2020.

La tramitació podrà realitzar-se mentre estigui en vigor un ERTO per causes de força major. En aquest cas, la data d'efectes de l'ERTO per causes objectives es retrotraurà a la data de finalització de l'ERTO per causes de força major.

Quin és el procediment que s'ha de seguir en cas de renúncia parcial o total de l'ERTO?

En cas de variació de les circumstàncies que van motivar la sol·licitud col·lectiva inicial de desocupació, s'haurà de seguir el procediment que es detalla a continuació:

a) Desafectació total o parcial dels treballadors/es: s'haurà de realitzar una comunicació a l'Autoritat Laboral on es posi de manifest la renúncia total de l'ERTO en el termini de 15 dies des que l'empresa prengui la decisió de renunciar-hi.

Després de la comunicació a l'Autoritat Laboral, les empreses hauran de realitzar la comunicació al SEPE en el termini de 5 dies. La comunicació al SEPE es tramitarà a través de la seva pàgina web, on es recull el procediment i es facilita un model d'Excel que s'haurà de completar i enviar, juntament amb l'acreditació de la comunicació, a l'Autoritat Laboral.

> **"L'ERTO per causa de força major està subjecte al compromís que l'empresa mantingui l'ocupació en un termini de sis mesos"**

En el supòsit que únicament una part de la plantilla es reincorpori a la seva activitat a l'empresa, el procediment a seguir és idèntic a l'emprat per a la renúncia total.

b) Modificació d'una mesura de suspensió a una de reducció: aquest supòsit únicament està previst per als ERTO acordats per causes de força major. Aquesta modificació s'haurà de comunicar al SEPE de conformitat amb el procediment establert a la seva pàgina web, emplenant i enviant dos Excels; un comunicant la desafectació total o parcial dels treballadors i un altre realitzant la sol·licitud col·lectiva on s'indiqui la nova mesura.

D'altra banda, és important tenir en consideració que l'ERTO per causa de força major està subjecte al compromís que l'empresa mantingui l'ocupació durant el termini de sis mesos, des de la data de la reincorporació al treball de les persones afectades per l'expedient encara que sigui parcial o afecti part de la plantilla.

Per regla general, s'entendrà incomplert el compromís si es produeix un acomiadament o extinció de contractes de les persones afectades per l'ERTO en aquest termini. No obstant, s'apliquen determinades excepcions, com ara, extincions per acomiadament disciplinari declarat procedent, dimissió, mort, jubilació o incapacitat permanent del treballador, finalització del temps convingut en els contractes temporals, etc.

Les empreses que incompleixin aquest compromís hauran de reintegrar la totalitat de l'import de les cotitzacions del pagament de les quals van resultar exonerades, amb el recàrrec i els interessos de demora corresponents.

Haurem d'estar pendents dels canvis normatius que puguin esdevenir en les pròximes setmanes, ja que preveiem que s'aprovarà una nova normativa que s'ajusti a les noves circumstàncies i encaminada en tot cas a la reactivació de l'activitat econòmica per complet. ■

El text refós de la Llei Concursal… Tan inoportú com sembla?

XAVIER DOMÈNECH ORTÍ
Economista. Consell Directiu CGE-REFOR. President del Comitè d'Estratègia
xdo@ac-in.es

Escric aquest article confinat. Ens trobem, gairebé segur, amb el cap bullint de preocupacions. Pocs llegim textos de naturalesa concursal si no hi dediquem temps professional o bé estem patint pel nostre futur econòmic pel de la nostra empresa o el de l'empresa on treballem. El que segur que podem compartir és que estem farts, tips i cuits de llegir i llegir, de preocupar-nos... En definitiva, sacsejats cercant el que pretenen que sigui la nostra nova normalitat. En tot cas, espero que el que ve us sigui d'utilitat.

Tota la meva vida professional ha estat relacionada al voltant del tractament de la crisi empresarial. Tots els casos que analitzem al nostre despatx, que no clients, són situacions doloroses, complicades, dures i desagradables. Fa 30 anys, quan començava, els instruments de què disposava un economista eren gairebé nuls. Quan hom parlava d'un pla de viabilitat, un pla de reestructuració... era com si estigues parlant en mandarí. Recordeu "los síndicos"? "Los interventores"? La "quiebra"? Una llei anterior a la dictadura (1922), pensada per a un conflicte ferroviari, era la que assenyalava el camí a seguir a tots els que estaven en dificultats. Un bon dia es va començar a negociar l'actualització d'aquella llei, no sense rebombori i moltes anades i vingudes. Semblava que no hi havia Govern que gosés prendre la decisió. Finalment, el 2003, es va publicar la Llei Concursal. Com que aquests 17 anys han estat mogudets, aquella Llei que va néixer en una bassa d'oli, es va veure de cop sotmesa a una crisi econòmica sobtada i profunda, a canvis de color en el Govern espanyol, a moments sense Govern, a pressions des d'Europa, a pressions estructurals, a pressions de qui té poder... En definitiva, que va ser modificada d'urgència més d'una vintena de vegades.

Cap al 2015 es va prendre la decisió que en 12 mesos havia d'elaborar-se un text refós que regularitzés, aclarís i harmonitzés el batibull existent. Nou mesos després, com si d'una gestació es tractés, es va nomenar la Ponència de la Comissió General de Codificació, que va aconseguir concloure una proposta el març de 2017. Aquesta proposta es va anar filtrant a mesura que els ministeris reprenien la seva activitat, i quan aquesta cessava, tornava als calaixos de l'oblit. L'estiu passat, per acabar-ho d'adobar, es va aprovar la Directiva del Parlament i del Consell sobre reestructuració i insolvència, que haurem de trasposar, com a tard, l'estiu vinent.

Enmig d'aquest escenari, poc galdós per a qui està patint una situació complexa, i massa insegur per a qui intenta ajudar-lo i per a qui ha de prendre decisions amb els diners d'altri, ens sorprén el "bitxo" que ens ha confinat. I passats els primers 15 dies, i el primer mes, i el següent, ens adonem que la crisi econòmica que derivarà de les mesures sanitàries que ens hem imposat serà rellevant per dir-ho finament. I tots mirem, com no pot ser d'altra manera, els nostres governants i exigim que prenguin decisions. I un cop les prenen, els exigim que les canviïn. I tornem a llegir, pensar i criticar, per tornar a exigir i perpetuar-nos en aquest moment d'incertesa...

I, entretant, un soroll ensordeixedor predomina. Mica en mica intentem anar posant ordre a la situació. Cadascú des del seu talent. Des d'on pot ser útil. La importància silenciosa de la legislació sobre reestructuració i insolvències ha seguit la seva tradició. Ara esdevindrà de nou clau per a l'economia. I, per tant, no ens podíem permetre el luxe de tornar a incorporar sobre modificacions que van ser d'urgència, noves urgències. Calia d'alguna manera tenir una base sòlida. I el Govern va publicar el text. Amb una *vacatio* relativament curta, atès que entrarà en vigor el proper 1 de setembre. El triple d'articles que la Llei del 2003 (ara, 752) o la Llei General Tributària. El doble que la legislació alemanya equivalent o la nostre Llei hipotecària. Gairebé els mateixos que el Codi de Comerç. Podem dir que és un bon *totxo* que ens tocarà empassar-nos. Però amb un bon índex sistemàtic. És just destacar-ho. No deixa de ser el reflex d'una legislació complexa que des del 2003 no ha fet més que evolucionar per convertir-se en un referent competitiu, no tan sols a Europa, sinó al món. I ho dic amb coneixement de causa. Per poc que els operadors ens ho creguem, podem convertir el nostre ordenament atractiu de veritat per a reordenar situacions internacionals, no tan sols les pròpies.

De la seva lectura, no encara prou reposada, hi ha algun article al qual sembla que li falta un bull, i en uns quants dona la sensació que s'han superat els límits de la delegació legislativa, especialment en els instituts preconcursals. Podeu veure una primera aproximació, a l'espera que el Ministeri de Justícia publiqui la taula de correspondències oficials, en aquest document que vaig preparar pel CGE-REFOR. En termes generals, resol i aclareix molts assumptes que jurisprudencialment ho requerien. En llegir el preàmbul un se n'adona de la tensió que generava l'encàrrec.

També és senzilla la crítica sobre l'oportunitat de publicar-la ara, enmig d'aquest batibull. A tots ens obligarà a llegir, estudiar, pensar i modificar textos i escrits que havíem estandarditzat obligats per la permanent exigència d'eficiència. I tot plegat, fa mandra. Però és un bon moment per fer-ho. Tornem a cercar l'eficàcia. Llegim, busquem solucions i oferim-les a qui les necessiten. Tramitar eficientment un munt de procediments concursals de liquidació no interessa a ningú. Interessa facilitar solucions per protegir les empreses i els llocs de treball, sense oblidar els inversors i vetllant per a què la nostra prima de risc no s'enfili. I ho hem de fer entre tots.

I tampoc hem d'oblidar la covardia d'enfrontar la regulació de l'administració concursal. Però malgrat pugui semblar un contrasentit, l'enfocament que de la figura de l'expert en refinançament i insolvències (*insolvency practitioner*) que la Directiva dibuixa, amb un més que rellevant paper per als economistes, pot ser una manera de desllorigar aquest assumpte de manera apropiada per a tots.

Com que necessàriament haurem de prendre decisions legislatives d'urgència en els propers mesos, què millor que fer-ho sobre una base més sòlida que la que teníem. De fet, ja en tenim alguna que incideix directament al Text Refós, com el reconveni. En tindrem més, sens dubte. I haurem d'exigir que així sigui, tot caminant cap als canvis profunds que exigirà de veritat la transposició de l'estiu de l'any que ve, especialment amb les alertes matineres, la reestructuració preventiva i l'exoneració del passiu insatisfet tant de consumidors com d'autònoms. ■

Aula d'Economia

De la nova normalitat a la nova formació

L'Aula d'Economia s'està preparant per tornar a la normalitat que, sens dubte, i des de diferents punts de vista, no serà la normalitat d'abans. Més enllà d'implementar totes les mesures que determinin les autoritats sanitàries d'aforament, prevenció i higiene necessàries (com a hores d'ara disposa el RDL 21/2020, de 9 de juny), també haurem d'afrontar nous reptes de format i, si s'escau, de continguts.

Formació en *streaming*: els webinars han vingut per quedar-se

Sens dubte, la possibilitat d'utilitzar qualsevol de les plataformes, de les quals tots n'hem fet un màster accelerat (Zoom, Teams, Hangout...), per a reunions no presencials i formació en viu però a distància, ha apaivagat l'impacte de la pandèmia en els àmbits professionals i de formació.

L'Aula va posar en marxa entre els mesos de desembre de 2019 i gener de 2020 nou webinars sobre la reforma comptable que ens van permetre copsar les possibilitats d'aquest nou format. El més important és que dels 186 inscrits el 50 per cent només havien fet una o cap formació presencial a l'Aula d'Economia en els dos darrers cursos. Per tant, estava clar que s'obria una nova finestra d'oportunitat amb aquells col·legiats o els seus col·laboradors que clarament optàvem per la formació *online live*.

I segur que aquesta experiència prèvia ha ajudat a poder afrontar durant els mesos d'abril i maig de 2020 els 45 webinars realitzats amb 1.903 inscrits, i que han suposat un total de 153 hores de formació i actualització professional.

Tot plegat ens permet plantejar aquesta nova normalitat compaginant la formació presencial amb la formació *online*, primer mitjançant el format en *streaming*. Però treballant des del moment zero per poder oferir, també, una formació *online* asincrònica, des d'on vulgui i quan vulgui l'alumne, o una *blended learning*. Més enllà de la formació que ja oferim des de la plataforma ECe del Consejo General de Economistas. Tot i així, durant l'estat d'alarma els inscrits en aquesta plataforma han estat 152, enfront dels 16 inscrits en el mateix període de l'any passat.

El plus de la formació presencial per a professionals

L'objectiu principal del Col·legi és fomentar el desenvolupament dels professionals de l'economia i de l'empresa i vetllar perquè les activitats professionals ofereixin a la societat les garanties suficients de qualitat i competència. I per això l'Aula d'Economia i Empresa n'és un instrument fonamental.

La finalitat de l'Aula d'Economia i Empresa és facilitar, principalment als membres del Col·legi, la possibilitat d'especialitzar-se o actualitzar els coneixements necessaris per a l'exercici de la seva activitat professional, per tal de donar resposta a les necessitats de l'empresa i de les institucions i organitzacions en general.

Els cursos organitzats per l'Aula aporten un enfocament pràctic i la impartició a càrrec de professionals i acadèmics experts. Aquestes són i seran característiques comunes tan a la formació *online* com a la formació presencial. Però el format presencial afegeix un plus. La possibilitat de poder compartir experiències, coneixements, inquietuds i dubtes amb d'altres professionals proactius i interessats en la matèria. En definitiva, fer *networking*.

És per això que es mantindrà l'oferta de cursos a les aules de Barcelona i les seus territorials, tant en la modalitat de cursos curts d'actualització com de cursos d'especialització de mitja i llarga durada. Tant en els àmbits troncals (fiscal, comptabilitat, mercantil i auditoria) com en gestió d'empreses i despatxos, TICs i digitalització o Business English.

Cursos de llarga durada i màsters

L'esclat de la pandèmia va paralitzar el desenvolupament de diversos programes de llarga durada: el Màster d'Especialització Tributària, el Curs Superior d'Especialització Tributària i el Programa de Control de Gestió. Tots tres reprendran les classes a partir del mes de setembre i, exceptuant el cas del Màster d'Especialització Tributària, en el cas dels altres dos cursos, la matrícula pels mòduls està oberta. A partir del mes d'octubre començaran les classes d'aquests programes en l'edició 2020-2021.

Pel que fa al Màster Universitari Oficial en Comptabilitat Superior i Auditoria, organitzat conjuntament amb la UAB, les dues institucions, com a resultat del procés de seguiment i acreditació de la titulació, i per poder interessar a un públic més ampli, han iniciat el procés per a la reverificació del màster i passar-lo de 90 a 60 crèdits ECTS. El Col·legi d'Economistes de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona treballem per implantar aquest nou Màster Universitari en Auditoria de Comptes i Comptabilitat a partir del curs acadèmic 2021-22.

A partir del mes de setembre està previst:

- Iniciar el **Curs superior d'especialització en tributació internacional** (presencial).
- Iniciar el **Curs superior d'especialització. Llei general tributària i els seus reglaments** (presencial).
- Iniciar la **Formació integral per a membres i assessors de consells d'administració** (*streaming*).
- Continuar amb la **Formació homologable per a auditors** (presencial i *streaming*): consolidació comptable, reforma comptable, deteriorament d'actius i valor raonable, transformació, fusió i escissió de societats de capital, empresa en funcionament i fets posteriors, la comptabilitat en el si d'un procediment de concurs de creditors.
- Continua oberta la matrícula per als **Business English - anglès de negocis** (*blended* senzill i *blended* doble). La durada recomanada per a cada curs es d'unes 20-25 hores de dedicació. ■

Actuacions de les comissions en temps de COVID-19

Malgrat el confinament, l'activitat de moltes comissions de treball no s'ha aturat i totes reiniciaran les seves activitats el mes de setembre.

COMISSIÓ D'ECONOMIA CATALANA

La declaració de l'estat d'alarma a causa del coronavirus va provocar la paralització dels actes públics que tenia programats la Comissió, especialment la continuació del cicle "Converses sobre economia catalana amb...". L'havíem iniciat amb èxit d'assistència i format amb Antoni Serra Ramoneda el 29 de gener d'enguany, i havia seguit amb la sessió amb Artur Mas, el dia 2 de març. Teníem programades amb data concreta quatre sessions addicionals fins al mes de juliol. Això ha quedat ajornat i caldrà reprogramar-ho, previsiblement per a partir del mes de setembre.

Internament, la comissió ha continuat preparant activitats de les que en tindreu notícia a mesura que la situació es vagi normalitzant. L'Albert Carreras, membre de la Comissió, ha participat en una càpsula d'opinió COVID-19 amb el tema Reptes per a l'Economia Catalana.

COMISSIÓ D'ECONOMIA, DE LA IGUALTAT I LA DIVERSITAT

Amb l'objectiu de destacar les aportacions de les dones economistes a la societat, el CEC té en marxa des del passat mes de març una iniciativa per donar a conèixer 12 dones economistes rellevants al llarg de la història. A partir d'ara, els plafons continuaran exposant-se a l'entrada de la seu del Col·legi a Barcelona. També es reprendran les reunions de la comissió així com les activitats de *networking* per a dones economistes. A mitjan setembre, la comissió participarà del tercer Women Business & Justice European Forum organitzat per l'ICAB i que tractarà sobre Economia, Empresa i Dona. La presidenta de la Comissió ha participat en una càpsula d'opinió COVID-19 sobre Igualtat de gènere.

COMISSIÓ DE 'RETAIL'

Durant el període de l'estat d'alarma el grup de *retail* ha estat permanentment connectat mitjançant el seu grup de WhatsApp, seguint les diferents afectacions de la difícil situació en el sector del *retail*. Membres de la Comissió han participat en les càpsules d'opinió COVID-19 Reptes i oportunitats del comerç, Desconfinament i *retail* i Consells als comerços per a la reobertura. En aquest sentit, proposem realitzar el darrer trimestre de l'any dues sessions relacionades amb l'impacte de la COVID-19 en el sector:

1. Accions per reflexionar i analitzar l'impacte de l'estat d'alarma:

– Presentació del Decàleg del *retail*, per a fer front a la COVID-19 amb el seu impulsor, Joaquim Deulofeu.

– Presentació de l'estudi sobre l'impacte de la COVID-19 en el comerç urbà de Catalunya, per part del seu autor, Jordi Bacaria.

2. Experiències en *retail* per afrontar la desescalada, a càrrec d'operadors del *retail*, associacions i d'altres agents.

COMISSIÓ D'ECONOMIA DE LA SALUT

La Comissió d'Economia de la Salut ha estat molt implicada tant en la lluita contra la COVID-19 com en l'anàlisi de la pandèmia. Diversos membres de la Comissió han participat en les càpsules d'opinió COVID-19 del Col·legi: Vicente Ortún (Aplanar corbes), Roser Fernández (Sistema salut), Lluís Bohigas (Lliçons gestió sanitària) i Manel Jovells (Gestió sanitària). La Permanent de la Comissió s'ha reunit durant la crisi i ha acordat celebrar dos webinars, un sobre "Col·laboració sanitat-empreses: el material sanitari de la COVID-19", que moderarà Manel Jovells, i un altre sobre "El sistema sanitari després de la COVID-19: finançament i gestió", que moderarà Roser Fernández.

COMISSIÓ D'ECONOMIA PER UNA ECONOMIA SOCIAL

L'estat d'alarma per la COVID-19 ha obligat a aturar les activitats previstes de la Comissió: l'acte sobre "Els reptes de l'habitatge" que s'havia de fer el mes d'abril conjuntament amb el Col·legi d'Advocats i el d'Arquitectes: cal buscar una nova data a partir del mes de setembre. Un altre tema pendent de concretar és l'acte sobre "Salut, pensions, tractament sanitari de la gent gran i residències", que es volia organitzar conjuntament amb la Comissió d'Economia de la Salut a partir d'un treball que ha publicat el col·legiat Emili Ferrer.

Deixarem per al mes de setembre l'acta que havíem començat a organitzar juntament amb L'ACCID sobre el balanç social. Es tractaria d'explicar què és el balanç social, per què serveix i quin tipus d'informació inclou, etc. La presidenta de la Comissió ha col·laborat amb una càpsula d'opinió COVID-19 amb el tema Economia Social.

A partir de setembre també reiniciarem el projecte Agenda 2030, aquest és un tema que la Comissió va proposar a la Junta de Govern i que va quedar en suspens pel plantejament de la Jornada dels Economistes de l'any 2019. La Comissió considera que és un tema de Col·legi transversal, que s'ha de consensuar amb les comissions que treballen temes propers per fer una agenda pròpia del CEC per planificar, implementar i avaluar els objectius que el Col·legi pot assolir dins l'Agenda 2030. Pensem que ha de ser un tema que s'ha de liderar des de la Junta de Govern.

COMISSIÓ D'ECONOMIA I SOSTENIBILITAT

Des de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat continuem treballant els temes d'acord

amb les estratègies que ja teníem establertes abans de la pandèmia. De fet no hem deixat d'estar actius durant aquest temps: elaborant un manifest on fem èmfasi a favor de situar els temes clau en matèria de sostenibilitat econòmica al centre de les accions de recuperació. En un projecte sobre economia circular; programant entrevistes a empreses sobre els ODS (objectius de desenvolupament sostenible); constituint un grup de treball per aprofundir en l'economia i biodiversitat i començant la primera activitat l'11 de juny amb el webinar "El Pacte Verd Europeu (Green Deal)-Transformant l'economia de la Unió Europea". Continuarem amb temes de Bioeconomia "Bioenergia", el proper 26 de novembre, amb la Comissió d'Economia Agroalimentària, i no faltarà la trobada anual sobre el "Balanç dels Mercats Elèctrics 2019" a la tardor, amb la Taula Interprofessional de l'Energia. Membres de la Comissió han participat en les Càpsules d'Opinió COVID-19 amb els temes de Sostenibilitat, Model d'economia sostenible i Estats Informació no financera.

Com a comissió, ens veiem en la necessitat de fer un seguiment en temes de sostenibilitat post-COVID-19 i del European Green Deal, és per això que estem preparant la metodologia d'un projecte a llarg termini. No oblidem tampoc la part formativa en els temes de *reporting* d'informació no financera i els GRI Indicators al setembre-octubre de 2020.

COMISSIÓ D'ECONOMIA FINANCERA

La Comissió d'Economia Financera i els quatre grups de treball que la formem, en els propers mesos de l'any 2020, tenim intenció de reactivar les actuacions que estàvem portant a terme fins a mitjan març, donar suport als nostres Grups de Treball i organitzar conferències.

Com a comissió hem utilitzat les noves eines tecnològiques per tal de mantenir les reunions de la permanent i planificar un parell de webinars sobre Eines públiques de finançament en el marc de la COVID-19 en què ICF i CDTI ens explicaran en detall les línies disponibles amb aquesta finalitat i tindrem un temps per aclarir-ne dubtes. Els membres de la Comissió han participat en Càpsules d'Opinió COVID-19 amb els temes: Diner en efectiu, Gestió estratègica, Mercats financers i Impacte crisi pimes i autònoms.

EconomistesBAN: des de l'aparició del coronavirus, la xarxa d'inversors privats EconomistesBAN ha continuat la seva tasca adaptant-se a la situació des del teletreball i utilitzant sistemes de comunicació telemàtics,

garantint així el normal funcionament de la nostra activitat i, en especial, mantenint amb regularitat les reunions de seguiment amb emprenedors, així com amb inversors. S'han mantingut per videoconferència tant les reunions del Grup com les del Club d'Inversió i també s'ha celebrat el XXXIX Fòrum d'inversió el dia 4 de juny. Aquesta activitat així com un nou format de Píndoles d'Inversió en format *online* es mantindrà durant la resta de l'any.

Fòrum Economistes en Mercats Financers: manteniment de l'Informe de Mercats Financers, reprendre la informació de l'IEBE i el Fòrum de Mercats Financers pròpiament s'iniciarà tan bon punt les reunions presencials puguin desenvolupar-se amb normalitat.

M&A: continuar amb la definició d'una certificació d'expert en M&A i publicar articles a les revistes del Col·legi.

EAF: finalitzar la confecció d'un programa de formació específic per EAFs.

COMISSIÓ D'ECONOMIA INTERNACIONAL I UNIÓ EUROPEA

El president de la Comissió ha participat en una càpsula d'opinió COVID-19 sobre Unió Europea.

La Comissió, davant la situació de crisi sanitària i previsible crisi econòmica que haurem de gestionar, entenem que la Comissió d'Economia Internacional i Unió Europea pot aportar informació, debat i coneixement als col·legiats i també a externs interessats sobre la situació econòmica, social i política del nostre país, d'Europa i del món. Per això prepararem pel que queda d'any quatre webinars amb experts, sobre els següents temes:

- Debat i propostes sobre el paper de la UE per pal·liar la crisi econòmica a Catalunya.
- Debat i propostes de política econòmica en front de la crisi econòmica a nivell mundial.
- Efectes sectorials (sanitat, indústria, serveis...) de la crisi econòmica des d'una perspectiva europea i internacional.
- Crisis econòmiques cícliques.

COMISSIÓ D'ECONOMIA DEL CONEIXEMENT I INNOVACIÓ

La Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació, conjuntament amb la Comissió d'Intangibles de l'ACCID, està organitzant la proposta de fer actes conjunts durant els propers mesos. Els següents actes s'organitzaran de manera virtual o semipresencial si és possible i convenient:

- **Com sobreviure a la COVID-19? Innova amb el teu model de negoci.** Una taula rodona amb Jordi Marín i Puigpelat (UPF ESADE MyHealth Watcher), Julià Manzanas (AREOPA Cabier Institute) i Joan Sansaloni (ACCIÓ).
- **Conferència: Els intangibles que importen per a la creació de riquesa (Macro i Micro).** Conferència del col·legiat Josep Maria Viedma.
- **Creació de riquesa basada en el coneixement: els actius intangibles com a palanques del valor futur.** Taula rodona que comptarà amb la presència d'Enric Serradell (UOC Vicerrectorat d'Innovació), Jordi Martí (ALTRIUM-Strategic collaboration) i Julià Manzanas (AREOPA Cabier Institute).

COMISSIÓ MERCANTIL, CONCURSAL I EXPERTS JUDICIALS

Durant els darrers mesos, inclosos els compresos dins de l'estat d'alarma decretat com a conseqüència de la crisi sanitària originada per la COVID-19, la Comissió s'ha mantingut activa organitzant diferents webinars explicatius de les diferents mesures adoptades a nivell normatiu pel Govern de l'Estat en diferents reials decrets que han estat promulgats. Igualment, i de la mà i amb el lideratge de l'Aula de Formació, s'ha col·laborat en l'elaboració d'un seguit de ponències telemàtiques explicatives del text refós de la Llei Concursal, el qual està previst que entri en vigor el proper 1 de setembre de 2020, tret d'algun canvi a darrera hora.

Per últim, la Comissió ha estat convidada, conjuntament amb les seves homònimes dels Col·legis d'Advocats de Barcelona, de Censors Jurats i de Procuradors, a assistir i participar en sessions de treball conjuntes amb els Jutjats Mercantils de Barcelona, i amb diferents membres de la Secció Quinzena de l'Audièn-

cia Provincial de Barcelona, per tal de determinar protocols d'actuació de cara a la desescalada i durant els mesos posteriors a l'alçament de la suspensió dels terminis processals decretada en virtut de l'estat d'alarma.

No podem oblidar tampoc la participació de la Comissió en les càpsules d'opinió on el seu president feia una anàlisi de l'allau de concursos que s'albiren derivats de la COVID-19. Càpsula d'opinió COVID-19 – Concursal.

De cara als propers mesos, se seguirà treballant conjuntament amb els jutjats i les restants corporacions implicades en l'elaboració dels protocols a què s'ha fet esment anteriorment, als quals es donarà la pertinent publicitat un cop siguin definitius.

Igualment, es faran propostes d'organització de noves ponències que puguin ser d'actualitat i interès en tots els àmbits i matèries d'especialitat de la Comissió.

COMISSIÓ D'ASSESSORS FISCALS (FISCALISTES CEC)

En el període d'obligat confinament s'han produït moltes notícies i consultes derivades de la incertesa provocada, primer, per les normes aprovades i, després, pels dubtes i la confusió que generava la situació que impedia conèixer si podríem o no complir amb les obligacions formals tributàries en els terminis establerts tenint en compte el confinament general dels primers dies. Tant des de la Comissió com des del REAF-CGE vam reclamar reiteradament l'ajornament dels terminis que, finalment, vam poder assolir.

Mentrestant, hem estat oferint diversos webinars gratuïts relacionats amb les nombroses disposicions de caràcter tributari aprovades durant aquesta crisi sanitària que han tingut un gran èxit d'inscrits, com és el cas de "Repàs a les disposicions tributàries COVID-19".

També hem de destacar la col·laboració de la Comissió amb les càpsules d'opinió on el president i vicepresident de la comissió tot posant de manifest la incertesa, els errors i els encerts que en la seva particular opinió ha provocat algunes de les disposicions legislatives de caràcter tributari aprovades durant aquesta crisi sanitària. Càpsula d'opinió COVID-19 - Mesures tributàries llei Acompanyament Pressupostos i, Càpsula d'opinió COVID-19 – Fiscalitat.

A aquestes càpsules hauríem d'afegir les píndoles informatives sobre informació bàsica de la campanya de renda, gravades per diversos companys de la comissió i que s'han difós a través de les xarxes socials. Accés a les píndoles de Renda 2019.

Finalment, i com accions de present i futur, en aquest inici de la primera fase de desescalada podem dir amb satisfacció que hem reactivat les habituals sessions temàtiques i debats fiscals, que, de moment, celebrem en format *online* ja que les activitats presencials estan restringides per les autoritats fins a nou avís.

COMISSIÓ D'AUDITORS DE COMPTES | REA CATALUNYA I COMISSIÓ DE COMPTABILITAT (COMISSIÓ CONJUNTA CEC-ACCID)

La coincidència de la COVID-19 amb obligacions formals com la formulació dels comptes anuals, celebració de juntes generals, dipòsit de llibres al RM, etc., va provocar en els primers dies de confinament una confusió i incertesa que sortosament ben aviat es va poder anar clarificant gràcies a les notes d'avís i informes tècnics que els Registres d'Auditors de Comptes (REA) i d'Economistas Contables (EC) del Consejo General de Economistas han anat publicant durant els tres darrers mesos i que han estat a l'abast de tots els col·legiats.

També cal esmentar els webinars gratuïts organitzats conjuntament per les dues comissions col·legials com el reexit "Impacte de la COVID-19 en els comtes anuals" impartit pel dos presidents dels Registres del Consejo General (REA i EC, Carlos Puig de Travy y Francisco Gracia, respectivament) o la interessantíssima conferència sobre "La utilització de ràtios financers per a la detecció de la insolvència en les empreses", impartida pels companys Rodrigo Cabedo i Bernardino Afonso, membres de la Comissió de Mercantil Concursal i Experts Judicials.

En un altre escenari més mediàtic, destaquem les càpsules d'opinió en què tant el president de la Comissió d'Auditors del Col·legi, Emilio Álvarez, com el president del REA-CGE, Carlos Puig de Travy, i el president de la Comissió de Comptabilitat, Martí Garcia, han participat i en les que analitzen breument l'impacte de la COVID-19 en l'activitat auditora i comptable. En aquest enllaços podreu visionar les seves opinions:

1. Càpsula COVID-19 – Pràctica Auditoria.
2. Càpsula COVID-19 – Informes d'Auditoria.
3. Càpsula d'opinió COVID-19 – Implicacions en Comptabilitat.

A aquestes accions informatives i divulgatives els seguiran, en els propers dies, les habituals sessions tècniques i conferències que, amb caràcter mensual, veníem celebrant presencialment i per videoconferència i que ara, per les restriccions encara vigents, les seguirem celebrarem telemàticament.

Quant a la 20a Jornada Tècnica d'Auditoria, podem anticipar, si no hi ha canvis d'última hora, que serà a finals de setembre i en format totalment *online*, repartit en dues o tres sessions diàries. Ben aviat us podrem informar del programa definitiu.

COMISSIÓ DE SÈNIORS

Una de les Comissions més actives del Col·legi va veure trastocat el seu intens i variat programa d'activitats amb l'entrada en vigor de l'estat d'alarma obligant-los a romandre confinats i aïllats, i ells, de forma molt especial per tractar-se del sector de població més afectat per la COVID-19.

Tot i així, són un grup molt actiu i mitjançant el correu electrònic i els grups de WhatsApp que tenen oberts han mantingut un contacte permanent intercanviant informació general, cultural, musical i, per suposat, econòmica.

Després d'aquests mesos de confinament i quan les coses sembla que tornen a una nova normalitat, des de la Comissió ens traslladen les moltes ganes que tenen de continuar treballant i tornar, quan les autoritats sanitàries ho permetin, a programar les seves visites culturals, el cinefòrum, les conferències o les tertúlies que va haver de suspendre de sobte.

La crisi, però, també ha estat motiu perquè el president de la Comissió participés en una càpsula d'opinió en la qual fa una breu reflexió de com ha patit aquest confinament aquest sector tan vulnerable. En aquest enllaç podeu visionar la càpsula d'opinió COVID-19 – Reflexions Sèniors.

COMISSIÓ DE RELACIONS LABORALS

Tot i que l'àmbit laboral no és una especialitat majoritària dintre de les funcions principals dels economistes, durant aquesta crisi, sí que ha tingut, malauradament, un protagonisme especial. La crisi ha provocat un ingent nombre d'expedients de regulació d'ocupació, la qual cosa ha repercutit en una sobtada petició d'informació sobre les gestions i tràmits que calia fer per a executar aquests ERTOs. En aquest sentit, EAL-CGE, l'òrgan especialitzat en matèria laboral del Consejo General de Economistas ens ha facilitat puntualment i de forma permanent notes tècniques en les quals detallaven tota la informació necessària per ajudar els economistes en aquesta difícil tasca.

COMISSIÓ D'ECONOMIA I FINANCES DE L'ESPORT

La suspensió de tota l'activitat esportiva en totes les seves modalitats durant aquest període d'obligat confinament ha provocat un daltabaix afectant a entitats esportives i esportistes tant a nivell amateur com a nivell professional. Fa pocs dies es va permetre la pràctica esportiva amb restriccions i ara sembla ser que es reactiven les competicions oficials amb importants restriccions que poden pal·liar en major o menor mesura els estralls econòmics que també afecten les finances de l'esport. El president de la Comissió fa una valoració de l'impacte econòmic d'aquesta crisi en la Càpsula d'opinió COVID-19 – Repercussions Generals i Esport.

Tan aviat com les autoritats sanitàries flexibilitzin les activitats presencials, la Comissió tornarà a programar les conferències i taules rodones a què ens tenia acostumats. Això, sense perjudici que en breu puguem anunciar alguna activitat en format *online* i de les quals us mantindrem oportunament informats.

COMISSIÓ D'ECONOMIA TERRITORIAL I URBANA (CETU)

Aquesta comissió ha continuat amb les seves activitats habituals. En aquest sentit, s'ha celebrat una reunió virtual amb els membres de la Comissió (4 de maig de 2020) i una altra reunió virtual amb els representants del Col·legi a les diverses Comissions Territorials d'Urbanisme de Catalunya (22 d'abril de 2020).

Respecte a la reunió virtual del 22 d'abril, va tenir l'objectiu de donar suport a la convocatòria de sessions virtuals de les Comissions Territorials d'Urbanisme per part de la Generalitat de Catalunya que ajudin a minimitzar la paràlisi generada per la COVID-19 i la declaració de l'estat d'alarma, i, en segon terme, per elevar propostes que millorin el funcionament de les reunions virtuals. Aquestes propostes s'han elevat a la CITU (Comissió Intercol·legial de Territori i Urbanisme) i s'han fet arribar al president de les Comissions Territorials d'Urbanisme de Catalunya.

La Comissió, també en aquesta etapa de confinament, ha posat en marxa un cicle de webinars que aborda l'impacte de la COVID-19 en l'urbanisme i en la gestió dels entorns metropolitans. Ja s'han celebrat tres sessions, coorganitzades amb les comissions de treball respectives: Salut i ciutat (sessió en anglès), Ciutat i transport de mercaderies i Sector Aeroportuari i fluxos turístics. Durant el mes de juliol, la Comissió preveu organitzar i programar la segona ronda de webinars que abordin l'impacte de la COVID-19 en el sector immobiliari, en l'habitatge assequible i en la mobilitat de les persones.

La Comissió, mitjançant el seu vicepresident, és la responsable i la interlocutora del CEC a l'Agenda Urbana de Catalunya que, aquest any 2020, inicia el treball en diversos eixos específics i en els quals el CEC, sota la coordinació de la Comissió, ha aportat experts per als diferents grups de treball previstos per al procés de redacció de l'Agenda Urbana de Catalunya.

La Comissió ha elaborat i enviat un informe referent a l'aprovació inicial del Pla Director Urbanístic de l'Embassament de Rialb, en fase d'exposició pública, i alguns membres de la Comissió han participat en les càpsules d'opinió COVID-19 (el seu president, Sr. Joan Ràfols amb el tema Habitatge, el seu vicepresident, Sr. Miquel Morell amb el tema Urbanisme, i la Sra. Rosaura Jiménez amb el tema Urbanisme feminista).

Durant el mes de juliol, la Comissió preveu organitzar i programar la segona ronda de webinars que abordin l'impacte de la COVID-19 en el sector immobiliari, en l'habitatge assequible i en la mobilitat de les persones.

A partir del mes de setembre, la Comissió continuarà amb les activitats habituals, combinant reunions i actes presencials amb reunions i actes virtuals. Entre d'altres, es volen destacar les següents línies de treball i accions: continuar treballant amb el grup constituït pel Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Catalunya, per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i el mateix Col·legi d'Economistes de Catalunya, per a la divulgació del document treballat pels tres col·legis professionals sobre millores en la Governança d'infraestructures i serveis públics a Catalunya; a partir de la I Jornada sobre Col·laboració publicoprivada "Experiències i Projecció de Futur" celebrada al Col·legi d'Economistes el 19 de setembre de 2018, s'ha anat aprofundint i la Comissió es proposa organitzar una II Jornada sobre CPP focalitzada en les possibilitats i limitacions que ofereix el marc jurídic actual (Llei de Contractes del Sector Públic, etc.) per articular aquest tipus de col·laboracions, indispensables en l'escenari econòmic que dibuixa derivat de la pandèmia.

COMISSIÓ D'ECONOMIA DEL TURISME

En l'estat d'alarma sanitària per la COVID-19 l'activitat turística ha estat singularment anòmala i, el que és més greu, difícilment previsible. En aquestes circumstàncies, la CET ha dut a terme accions adaptades al moment en diferents àmbits. Ha mantingut la seva col·laboració amb la *Revista Tècnica Digital* els membres de la Comissió, Salvador Anton, col·legiat d'Honor i director científic del Parc de Turisme i Oci i catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili, i Joan Bóveda, soci director de BurgMaster Hospitality Consultants i han participat en les càpsules d'opinió COVID tractant els temes Territori i turisme i Turisme, respectivament. Finalment ha organitzat un webinar sobre "Turisme el llarg camí cap a la nova normalitat".

Pel que fa a la previsió de noves activitats, la Comissió anirà programant d'acord amb les circumstàncies, atesa la incertesa de l'evolució de l'activitat turística.

COMISSIÓ D'EMPRENEDORIA I CREACIÓ D'EMPRESES

L'aturada de l'activitat sobrevinguda en els últims mesos va condicionar la suspensió provisional de dues activitats que la Comissió d'Emprenedoria venia preparant. Per una part, la celebració d'una jornada de reflexió i debat sobre el rol de l'educació reglada (primària i secundària) en la formació de futurs emprenedors i, per altra, una conferència sobre la intraemprenedoria a les empreses. Depenent de l'evolució dels esdeveniments es veurà la possibilitat de reactivar-ho properament.

La Comissió ha continuat les seves reunions telemàtiques, acordant el canvi a la nova normalitat pel que fa a la seva forma d'operar. Properament presentarem un conjunt d'eines d'informació i ampliació de coneixements, que pretenem siguin d'utilitat tant per a emprenedors com per als professionals que els assessoren des dels seus despatxos. En qualsevol cas, s'utilitzarà la via web. En aquest període, l'Elisabet Bach, membre de la Comissió, ha participat en les Càpsules d'opinió COVID-19 amb el títol Transformació DIGITAL Pimes i Autònoms.

COMISSIÓ D'ECONOMIA AGROALIMENTÀRIA

En aquest període d'estat d'alarma la Comissió d'Economia Agroalimentària ha continuat amb la publicació del bloc l'ObeAlimentària (Observatori de l'Economia Agroalimentària) dels mesos de maig i juny; ha continuat col·laborant amb la *Revista Tècnica Digital*; conjuntament amb la Comissió d'Economia de la salut ha organitzat el webinar sobre Green Deal Europeu, i finalment ha organitzat un col·loqui ("Què mengem?") sobre la cuina del futur: recerca, economia i salut. El president de la Comissió ha participat en les Càpsules d'Opinió COVID-19 amb el temes: Reptes i oportunitats pel sector agroalimentari. ■

La desconnexió digital: un repte en l'era de la hiperconnectivitat

ELENA PELLICER
Economista i consultora sènior a Crowe
elena.pellicer@crowe.es

La societat s'enfronta en aquests moments a una nova realitat en la qual s'han posat de manifest els riscos i les oportunitats que ofereix el teletreball, que han esdevingut més rellevants fruit dels efectes de la COVID-19. Les persones treballadores, en acabar la seva jornada laboral, de manera voluntària o bé per exigència de l'activitat professional, segueixen connectades al seu treball a través del mòbil o l'ordinador, allargant així la seva jornada sovint més enllà del que pot semblar raonable. La innovació tecnològica ha esborrat les fronteres entre la vida personal i professional dels treballadors. Això, al costat del control horari, ens dona un panorama de contradiccions.

La hiperconnectivitat és un terme que fa referència al creixement massiu de la interconnexió digital permanent de persones i objectes. Aquest concepte reflecteix la forma en què el desenvolupament de les tecnologies digitals ha impactat en els patrons socials de comunicació, consum, treball i oci. En les organitzacions, sovint s'associa la inversió en noves eines de comunicació a un increment de la productivitat i es promou entre els professionals una més gran i constant interacció amb el treball, sense considerar com impactarà aquest fet en les seves vides, en les relacions en el treball ni en els resultats de la companyia.

La Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal i Garantia dels Drets Digitals (LOPDGDD) en el seu article 88 esmentava per primera vegada en la legislació espanyola el dret a la desconnexió digital en l'àmbit de la relació laboral, entès com la limitació a l'ús de les tecnologies de la comunicació per garantir el temps de descans, permisos i vacances dels treballadors i la seva intimitat personal i familiar.

La norma no concreta les mesures específiques en què es tradueix el dret a la desconnexió digital. Pel contrari, estableix que "les modalitats d'exercici d'aquest dret atendran a la naturalesa i objecte de la relació laboral, potenciaran el dret a la conciliació de l'activitat laboral i la vida personal i familiar i es subjectaran a allò establert en la negociació col·lectiva o, en el seu defecte, a allò acordat entre l'empresa i els representants dels treballadors".

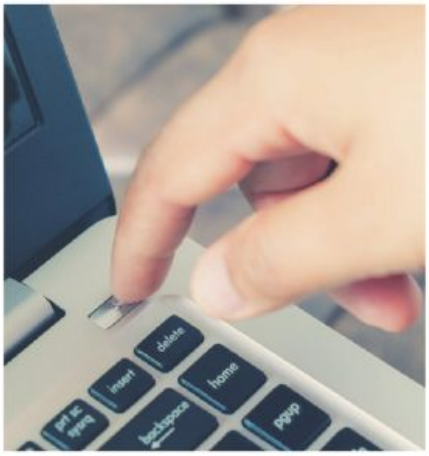

D'aquesta manera, s'atribueix a l'ocupador l'obligació d'elaborar, prèvia audiència dels representants dels treballadors, un protocol de desconnexió laboral que la Llei, inspirada en el model francès, defineix com "una política interna adreçada a treballadors, inclosos els que ocupin llocs directius, a la qual definiran les modalitats d'exercici del dret a la desconnexió i les accions de formació i de sensibilització del personal sobre un ús raonable de les eines tecnològiques que eviti el risc de fatiga informàtica".

La legislació espanyola responia així a la demanda social d'una transformació cultural cap a un model de treball més saludable, amb millors mesures de conciliació, jornades laborals més reduïdes i un ajust dels horaris de treball per a la seva aproximació a la resta de països d'Europa. En definitiva, un marc ètic en què la tecnologia estigui al servei de les persones. No obstant, ho fa mitjançant un marc legislatiu mínim que no parla de les conseqüències que puguin derivar-se del seu incompliment i que, ara per ara, presenta encara moltes controvèrsies i incògnites per al teixit empresarial espanyol.

Més d'un any després de l'entrada en vigor de la norma, són poques les empreses que han fet un pas en ferm per integrar el dret a la desconnexió digital en la seva estratègia. L'article 88 de la LOPDGDD suposa un pas més cap a l'avanç de la conciliació laboral, personal i familiar, però és només la primera pedra en un llarg camí que requereix d'un canvi de cultura organitzacional per abandonar el model de treball presencialista que no només ha quedat obsolet, sinó que merma la productivitat i posa en risc tota l'organització.

Les empreses han d'entendre que per afrontar amb èxit els reptes que planteja l'era de la hiperconnectivitat és necessària una transformació de les pràctiques culturals, els espais físics de treball i l'estil de lideratge. Convertir-se en una organització digital va més enllà de la transformació tecnològica, és reflexionar sobre l'ús eficient de les eines de comunicació perquè generin una hiperconnectivitat productiva, establint un compromís cap a les persones que integren l'organització i el seu benestar, necessari per a una retenció efectiva del talent i per aconseguir una major competitivitat.

En aquest context, una entitat que disposa d'un protocol de desconnexió digital està mostrant la seva preocupació cap als seus col·laboradors i, per tant, cap al seu benestar.

Segons un estudi d'IKEA Espanya, publicat el darrer mes de desembre, en relació amb el comportament de la població espanyola respecte a l'ús de les tecnologies, el 65% diu que tornaria a casa a buscar el mòbil si se l'oblida. Aquest és un indicador més del creixent nivell d'estrès social que genera la cultura de la immediatesa, propiciada per la hiperconnectivitat digital.

Dins d'aquest entorn cultural i digital és recomanable que, des d'un punt de vista empresarial, els líders i directius prenguin la iniciativa d'apostar per la desconnexió digital en finalitzar la jornada laboral. D'aquesta forma, aconseguiran demostrar que la implantació de les mesures plantejades no suposa cap inconvenient per a ningú i que l'empresa reconeix el dret a la desconnexió. ■

Links d'interès:

https://www.masfamilia.org/blog/desconexion-digital-i-conciliacion/
https://bloglaboral.garrigues.com/la-desconexion-del -treball-comença-a-fer-es-realitat
https://www.prysma.és/plans-d'-igualtat-conciliacion-i-desconexion-digital-noves-oportunitats/
https://elderecho.com/registri-horari-conciliacion-i-igualtat-desafio-pendent-l'-empresa

Comissió d'Economia de la Salut

Salut, economia i COVID-19

LLUÍS BOHIGAS
Economista i president de la Comissió d'Economia de la Salut del Col·legi d'Economistes de Catalunya
lluis.bohigas@economistes.com

Un coronavirus anomenat COVID-19 o SARS-CoV-2 és un virus que provoca una malaltia transmissible i letal. A Catalunya s'han detectat 64.037 casos positius amb test i els que s'han diagnosticat per símptomes son 216.269. En total, 280.306 casos, és a dir, el 3,7% de la població. El nombre de morts ha estat d'11.766 persones, o sigui, un 4,1% dels infectats, una letalitat molt elevada, (Nota de premsa del Departament de Salut del 22 de maig de 2020). Un bon nombre de malalts han hagut de ser atesos a la UVI i un bon nombre de personal sanitari ha resultat infectat.

Aquesta pandèmia es un bon exemple de com la salut, especialment la mala salut, pot malmetre l'economia. Totes les malalties tenen una influència negativa en l'economia degut al cost personal que tenen: malalts, baixes laborals, minusvàlids i morts, però en el cas de la COVID-19 la influència és molt més directa perquè, en no existir un medicament, ha calgut recórrer al confinament com a eina prioritària, i el confinament ha aturat i enfonsat l'economia. Al començament de la pandèmia es va contraposar la salut i l'economia i es va pensar qui havia un *trade-off*, de manera que calia escollir entre salvar la salut (confinar) o salvar l'economia (no confinar). La majoria d'economistes vam donar suport a salvar la salut, tot i que el prejudici sobre l'economia va ser immediat. Després de 15 dies d'estat d'alarma s'havien destruït 900.000 llocs de treball a Espanya, l'atur pujava i la part més feble de l'economia: petits comerços, autònoms, etcètera, estava pensant en no obrir mai més.

Espanya i Catalunya es troben entre els països més afectats d'Europa. Al principi va ser Itàlia el país més afectat, i les nostres autoritats van tranquil·litzar-nos tot dient que això no passaria aquí, després ha estat pitjor. Ara sembla que el relleu de país més afectat l'ha agafat Bèlgica. Si bé tots els països d'Europa han estat afectats per la pandèmia, uns ho han estat molt més que d'altres. Per exemple, la mortalitat a Alemanya és de 9,5 per cada 100.000 habitants, molt inferior a la d'Espanya: 58,9 per 100.000 (dades Johns. Hopkins University a 16 de maig).

La primera explicació que es va donar per les diferències en l'efecte de la pandèmia a Europa va ser la divisió nord-sud en base al diferent distanciament social. Així, mentre al nord la relació social és més distant, al sud són més propers. Aquesta explicació no s'aguanta mirant les dades dels països afectats, entre els que més hi ha països del sud com Itàlia i Espanya, però també països del nord com el Regne Unit i Bèlgica. També entre els menys afectats hi ha països del sud com Portugal, Croàcia o Xipre. La següent teoria va ser el turisme com a font d'infecció, però la realitat ha mostrat que ni Grècia ni Mallorca han estat llocs molt afectats. En veure que la mortalitat afectava molt les persones grans, es va pensar que els països més envellits podrien ser els més afectats, però sembla que l'afectació sobre les persones grans ha estat arreu.
Si cap d'aquestes causes ambientals o socials expliquen les diferències entre països, hom pensa que la causa explicativa ha estat la manera que els països han gestionat la pandèmia. En Guillem López Casanovas afirmava en un treball de la UPF que els països amb un sistema nacional de salut haurien de tenir *a priori* una millor reacció, per ser sistemes més estructurats, que els que funcionen en base a la Seguretat Social, però les dades semblaven mostrar que això no ha estat així atès que el Regne Unit, que és el paradigma del Servei Nacional de la Salut, ha estat un dels països més afectats, així com Itàlia i Espanya, mentre que els països amb un sistema d'assegurances han tingut molts bons resultats, com Alemanya i Àustria. Félix Lobo en un post a FUNCAS anava pel mateix camí i deia que l'important no era el tipus de sistema sinó la gestió de la pandèmia. Boro Peiró al Bloc d'AES apuntava que probablement s'havia descuidat la prevenció precisament en els centres sanitaris, probablement per manca d'equipament.

Una altra teoria ha estat el grau de centralització de la resposta sanitària. Aquí s'han contraposat França, país altament centralitzat, amb Alemanya, país molt descentralitzat. França és clarament un dels països més afectats, mentre que Alemanya és un país dels menys afectats. En el cas d'Espanya sembla que ha estat la pitjor combinació, ja que la sanitat estava descentralitzada, però l'estat d'alarma que va implantar el Govern central va centralitzar la sanitat en el Ministerio de Sanidad. Aquest Ministerio va transferir els serveis sanitaris fa més de 20 vint anys i actualment és un organisme molt feble i amb poca capacitat per organitzar i dirigir els serveis sanitaris, com s'ha demostrat en les pífies en la compra de material sanitari.

Tornem al *trade off* entre salut i economia. En Pere Ibern publicava en el seu Bloc Econsalut un quadre on dividia els països entre els molt i els poc afectats per la pandèmia, tot mesurant-ho en morts per milió d'habitants i en països molt i poc afectats en l'economia a partir de les caigudes del PIB. A Espanya el PIB havia caigut un 9%, una de les més elevades d'Europa, mentre que altres països tenien caigudes més modestes com Dinamarca, amb una caiguda del 5,5%. Els països amb menor mortalitat havien salvat la gent, mentre que els països amb menor caiguda del PIB havien salvat l'economia. Amb aquests criteris classificava els països en aquells que havien salvat la gent però no havien salvat l'economia, per exemple, Grècia i Croàcia, i d'altres que havien salvat l'economia però no la gent, per exemple, Suècia i Holanda. Però hi havia un grup de països en què s'havia aconseguit salvar la gent i l'economia, per exemple, Àustria i Alemanya. Finalment, hi havia països que no havien salvat ni la gent ni l'economia, entre els que estaven Itàlia i Espanya.
En resum, hi ha països que ho han fet millor que d'altres i caldria aprendre dels que ho han fet bé, perquè la salut pot tornar a posar en perill l'economia. ■

Crisi sanitària, cadena agroalimentària i política agrària comunitària

JORDI ROSELL FOXÀ
Professor titular del Departament d'Economia Aplicada (Universitat Autònoma de Barcelona) i Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA)
jordi.rosell@uab.cat

Una de les bones notícies d'aquest període de desgavell viscut per la crisi sanitària de la COVID-19 ha estat el funcionament de la cadena agroalimentària. Ras i curt, el consumidor final ha vist garantit l'aprovisionament d'aliments en condicions més que raonables. Això no vol dir que el sector no hagi patit incidències. Al contrari, ha hagut d'afrontar a la vegada un xoc de demanda i un xoc d'oferta. Pel costat de la demanda, un efecte inicial d'acaparament selectiu i un posterior efecte desestocatge i canvis en les pautes de consum afectant a productes, subsectors i formes de comercialització. La gairebé desaparició del canal HORECA (Hostaleria, Restauració i Col·lectivitats) ha estat amb tota seguretat l'impacte més important pel costat de la demanda, al qual s'afegeix la davallada del turisme i l'efecte empobriment que genera la crisi. Pel costat de l'oferta, les distorsions creades per problemes logístics, de disponibilitat d'*inputs* i de manca puntual de mà d'obra temporera, entre altres.

La primera fase de la cadena, la producció agrícola i ramadera o si es vol la pagesia, com el conjunt de la cadena agroalimentària, ha patit amb major o menor intensitat els xocs de demanda i d'oferta amb efectes notables a alguns subsectors, entre els quals destaca la flor tallada, el vitivinícola i algunes produccions ramaderes. En conjunt, el sector ha mostrat la seva resiliència, entesa com a capacitat d'adaptar-se a un entorn canviant. D'altra banda, aquests dies hem llegit que la crisi sanitària de la COVID-19 ha "revalorització" la producció d'aliments i alguns han descobert que l'agricultura és un "sector estratègic", per la seva contribució a l'abastiment d'aliments, funció que, amb crisi sanitària o no, sempre fa.

Aquests esdeveniments han arribat en un moment en què el sector agrari es trobava en plena onada de protestes, expressió del malestar pels baixos preus percebuts i en última instància per la rendibilitat econòmica de les explotacions. Crisi i manifestacions que arribaven en un moment on mediàticament havia fet fortuna el relat de l'Espanya "buida" o "buidada" i quan també la producció agrària, o si es vol el segment convencional de la mateixa, estava sotmesa a una allau de crítiques –*agri-bashing* per alguns– pels seus negatius efectes sobre la biodiversitat, els recursos naturals i el canvi climàtic.

L'escenari pel sector agroalimentari s'acaba de completar amb la perspectiva d'una reforma de la Política Agrària Comunitària (PAC). Un nou canvi d'una política que no deixa de fer-ho des de la dècada dels vuitanta del segle passat a un ritme d'una reforma per cada nou comissari europeu d'agricultura. La reforma ja s'hauria d'haver concretat, doncs havia de ser la "reforma de la PAC 2020", però abans de la crisi sanitària s'estava molt lluny de tenir-ne un disseny definitiu i sobretot de tancar els aspectes financers de la mateixa a manca d'un acord sobre el Marc Financer Plurianual 2021-2027. És ben cert que la PAC és molt més que els ajuts o subvencions, però no és un secret que l'import de la despesa de la mateixa i la seva distribució centra les discussions.

Què ha aportat la crisi sanitària i econòmica de la COVID-19 a la discussió sobre la reforma de la PAC? Segurament la lliçó més important és que continuem necessitant una política agrària comuna o, més ben dit, agroalimentària que continuï garantint l'abastament d'aliments a la població europea de manera segura i sana. Aquesta constatació és important ja que abans de la crisi sanitària hi havia una forta pressió per part d'alguns *lobbies* ambientalistes (ONGs, ecologistes acadèmics...) per a buidar la PAC de contingut productiu i transformar-la en una política ambiental aprofitant els recursos financers de la política agrària. L'aposta per una genuïna política agroalimentària no suposa que s'oblidin els impactes ambientals de l'activitat agrària, però sense que una cosa substueixi l'altra. En aquest àmbit, la nova PAC hauria de donar suport a una reducció progressiva de l'ús de fitosanitaris i altres *inputs*, el que els francesos en diuen una transició agroecològica, però sense oblidar la necessària convivència de les diverses formes d'agricultura, de la convencional a l'ecològica passant per la producció integrada.

La crisi també ens ha evidenciat la necessitat d'una reorientació dels recursos financers de la PAC. Mentre el gruix dels recursos financers es dediquen als "drets de pagaments" (o ajuts directes) basats en criteris històrics i sense cap relació amb la producció, queda poc marge per afrontar crisis. Actualment la gestió de les crisis (el fons de reserva de crisi) té molt poc recursos i compta amb una regulació que limita seriosament la seva operativitat.

La viabilitat econòmica de les explotacions agràries ha de continuar sent objectiu fonamental de la política agrària de la UE, però, com s'ha evidenciat en moltes de les dificultats d'alguns subsectors i del malestar de finals del 2019 i inicis del 2020, no es resol amb ajudes directes.

Finalment, la PAC haurà de continuar vetllant per l'abastament alimentari dels ciutadans d'Europa sense que això vulgui pretendre assolir l'autarquia alimentària, i menys a nivell de regions o estats europeus. La UE en el seu conjunt, com l'Estat espanyol i Catalunya, són importants exportadors i importadors agroalimentaris. ■

Comissió d'Economistes Auditors de Comptes

COVID-19: un accelerador del canvi en la professió en un entorn convuls

MARC CASARES
Mànager d'Auditoria a Crowe Auditors
marc.casares@crowe.es

En un món globalitzat com el nostre, la crisi provocada per la pandèmia del coronavirus COVID-19 ha significat una acceleració del canvi en la manera d'entendre la professió de l'auditoria, a la vegada que ens està obligant a aprofundir en aspectes tècnics que, pensàvem, teníem més que clars.

Un cop superada la fase inicial de debat sobre el tipus de fet posterior al qual ens enfrontàvem, finalitzada amb el consens general que la COVID-19 no impacta en els saldos de l'exercici 2019 tret que el marc d'empresa en funcionament no sigui d'aplicació, a mesura que els nostres clients s'adapten a un nou context per realitzar les seves operacions, segueixen apareixent reptes logístics i tecnològics per poder afrontar amb garanties i qualitat els encàrrecs que tenim en marxa.

La COVID-19 ha suposat un repte per a les firmes d'auditoria davant la necessitat d'adaptar-se a un nou entorn, acostumades ja de per si a operar en un sector amb canvis constants en la regulació. Les firmes s'han vist obligades a modificar de forma radical la manera en què els seus equips s'organitzaven per desenvolupar el dia a dia dels treballs. En un temps rècord, obligats per les circumstàncies, l'adaptació a una nova manera de tractar amb les persones ha estat espectacular, potser en gran mesura gràcies a la mitjana d'edat jove de la majoria de firmes d'auditoria. Als clients que abans visitàvem, ara els atenem per videoconferència. En molts d'aquests casos, aquesta situació ha humanitzat les relacions amb els nostres clients, que han tingut l'oportunitat d'entrar a les nostres cases i veure'ns en el nostre entorn més personal, sense vestits ni corbates que creen distàncies.

Ens hem demostrat que la transició a allò que anomenem teletreball és possible, tot i que les circumstàncies en què molts dels professionals han estat treballant aquestes setmanes de confinament dista molt de poder ser considerat l'ideal del teletreball, ja no només per les limitacions físiques del confinament, sinó en alguns casos també per les greus conseqüències en la salut pròpia o de familiars, o pels problemes de conciliació arrel del tancament de les escoles. No obstant, hem estat capaços de mantenir dins d'un barem raonable l'exigència i la qualitat que demanda la nostra professió. Per això, sembla raonable afirmar que, en condicions "normals", el teletreball, adaptat en la seva mesura a les circumstàncies de cada despatx i dels seus treballadors, és una alternativa molt real a plantejar, ja no només convenient, sinó també necessària.

En aquest context de xoc, la capacitat d'adaptació de les firmes davant d'aquesta situació marcarà la seva probabilitat d'èxit en el futur. La possibilitat de treballar des del servidor o en el núvol i l'ús d'eines ofimàtiques que faciliten el contacte amb altres persones de forma telemàtica són alguns dels elements que han permès seguir operant a molts despatxos i no haver de parar l'activitat.

En aquelles organitzacions en què no s'havia invertit en actualització de noves tecnologies o s'havia discriminat la possibilitat de teletreballar per no considerar-lo operatiu, ara han hagut d'adaptar-se amb urgència al nou entorn i replantejar-se l'estratègia empresarial, per adaptar-se a un escenari que, sense l'aparició de la COVID-19, els semblava molt llunyà.

Desgraciadament, després de la preocupació sobre la salut (que no ha acabat), vindran els problemes econòmics. Històricament, en auditoria les crisis ens afecten amb un lleuger retard, però és millor preparar-se com més aviat millor. L'impacte previsible en la nostra activitat ens anticipa una reducció dels ingressos en els exercicis 2020 i 2021, que es veuran condicionats per la crisi econòmica de molts dels nostres clients, alguns perquè deixaran de complir amb els límits per ser auditats, d'altres perquè cancel·laran els contractes d'auditories voluntàries, i els més extrems, desgraciadament, es veuran abocats al tancament dels seus negocis. En la majoria, que escaparà de les circumstàncies anteriors, es pot imposar, no obstant, la sensació que ens envaeix en situacions de crisi de no gastar més del que és necessari, i això pot repercutir en el descens en la contractació d'altres serveis i en la ja persistent guerra d'honoraris en el sector.

> **"La COVID-19 ha suposat un repte per a les firmes d'auditoria davant la necessitat d'adaptar-se a un nou entorn, acostumades ja de per si a operar en un sector amb canvis constants en la regulació"**

Mentre ens arriba aquesta situació, els nostres clients ja ho estan patint. En aquest moment en què molts directius de les companyies que auditem estan preocupats davant la incertesa que se'ls planteja, és el millor escenari per fer un pas endavant, comunicar-se amb els nostres clients i demostrar-los que ens preocupem per ells i pels seus negocis i per brindar-los suport com a assessors de confiança. Mai ha estat més apropiada que ara la dita "no els importa quant saps fins que saben quant t'importa". En aquest punt no estem parlant de contactar per veure quin servei els podem oferir, no; es tracta d'invertir en les relacions personals, de guanyar-nos, més encara si és possible, la confiança dels nostres clients. Després, amb el temps, ja hi haurà ocasió que ens tornin aquest gest, però els haurem de facilitar el camí augmentant el ventall dels nostres serveis.

W. G. Ward va dir que "el pessimista es queixa del vent, l'optimista espera que canviï i el realista ajusta les veles". Sembla que no serà diferent aquesta vegada. Les firmes d'auditoria tenen l'oportunitat (o l'obligació) d'ampliar els seus serveis i adaptar-se a les demandes dels seus clients. La previsible reducció en els ingressos per auditories és de nou una invitació a ampliar o potenciar el nostre catàleg de serveis alternatius, especialment aquells relacionats amb la consultoria financera i la realització i l'anàlisi de fluxos de caixa, valoracions o anàlisi del control intern i *compliance*, així com assessorament en l'àmbit comercial.

Conseqüències imminents: més feina

A més de l'esmentada previsió de reducció d'ingressos, haurem d'afrontar de manera immediata una reducció en els marges. Diferents són els motius que ens faran augmentar el cost del servei. Alguns ja els estem patint, els inherents al teletreball. Encara que de moment pugui semblar suportable, potser davant la gravetat del que veiem al carrer, serà sens dubte un aspecte sobre el qual efectuar un seguiment. El pitjor, no obstant, està per arribar. Amb independència de si teletreballem o no, les auditories de 2020 requeriran un considerable major nombre d'hores.

Davant d'aquesta situació convulsa, és inevitable pensar que existiran riscos addicionals en els encàrrecs als quals els auditors haurem de fer front. Molts d'ells es manifestaran de forma efectiva en els comptes anuals de l'exercici 2020, on els efectes de la COVID-19 deixaran de ser un fet posterior de tipus 2 per haver d'ajustar als estats financers. Els impactes sobre els estats financers podran ser múltiples, podent afectar de manera global al conjunt o de manera específica a un epígraf. D'entre aquests impactes, previsiblement els més habituals seran les provisions per deteriorament de determinats actius (bé siguin materials, financers, existències o crèdits comercials) o impactes en la classificació d'alguns deutes per l'incompliment de determinades clàusules contractuals, entre d'altres.

En aquest context, sembla evident que la pràctica que tenim d'aprofitar les descripcions d'anys anteriors dels principals cicles no podrà ser aplicada el 2020. El disseny dels circuits i la nostra confiança en els controls poden veure's significativament afectats. Moltes organitzacions s'hauran vist obligades a canviar els seus processos interns per adaptar-se al treball en remot, i això podria suposar un major risc de frau si d'això es deriva que pot evitar-se amb més facilitat el control intern.

A més, en entorns de tensions financeres com els actuals, alguns directius podrien estar més "incentivats" per cometre frau, presentant deliberadament una imatge més optimista de la realitat actual de l'empresa.

És important assenyalar que són els administradors els responsables de la detecció del frau, i si bé la detecció del mateix no està sota la responsabilitat de l'auditor, tal com s'estableix a les Normes Internacionals d'Auditoria adaptades per a la seva aplicació a Espanya (NIA-ES), l'auditor ha d'aplicar els procediments requerits en aquest marc normatiu per a la seva detecció.

Aquesta situació ens obligarà a reavaluar el risc de frau en els clients i a determinar si la societat auditada ha pres les mesures necessàries per mitigar-lo. L'actualització de les comunicacions dels membres directius als empleats de l'organització així com la realització de nous mapes de risc i el disseny de nous controls seran un element clau per al manteniment d'un entorn de control robust.

Davant d'aquesta situació que obliga tothom a l'adaptació a un nou entorn, sembla raonable afirmar que el 2020 ens trobarem als nostres clients de sempre, però amb nous circuits, nous controls i una efectivitat o confiança en els mateixos per determinar.

Les implicacions de qualsevol canvi variaran en funció de si es tracta de controls predominantment manuals o automatitzats. Probablement ens trobarem amb una conversió de controls manuals a automàtics. Encara que això pugui semblar positiu, si encara estem en teletreball, entre el més gran risc de frau, els nous cicles i els canvis en els controls, o que poguessin no haver estat operatius durant l'estat d'alarma, aquesta avaluació pot implicar canvis en l'estratègia d'auditoria i replantejar-nos un enfocament de no confiança en els controls, així que acabarem atorgant una més gran seguretat a les proves substantives.

> **"Moltes organitzacions s'hauran vist obligades a canviar els seus processos interns per adaptar-se al treball en remot, i això podria suposar un major risc de frau"**

A més del major risc de control, altres conseqüències que es preveuen, i que requeriran de més dedicació, seran un augment en el risc inherent estimat, de més escepticisme, descens de la materialitat, assignacions de segon soci, nous AMRA, efectes en l'informe...

Sens dubte, la COVID-19 serà l'estrella del 2020 i haurem d'adaptar gairebé tots els documents que ens creuem amb els clients. Els comptes anuals deixaran de ser tan estàndards, però també hi haurà canvis en les comunicacions en base a la NIA-ES 260, en les manifestacions, debilitats... Alguna cosa semblant a allò que va succeir amb l'anomenat "efecte 2000", només que aquesta vegada, desgraciadament, l'efecte és real.

El que sembla clar és que els efectes d'una pandèmia, que mai abans les empreses havien considerat com un risc per al seu negoci, suposaran un repte en la capacitat d'adaptació. Veurem com afrontem els membres de la professió aquest nou risc que ja estem patint i que previsiblement s'incrementi en les auditories dels pròxims exercicis, atès que tots, d'una manera o una altra, ens hi haurem d'enfrontar. ■

Comissió d'Economia i Sostenibilitat

El Green Deal serà el motor per a la recuperació

ANA GARCÍA MOLINA
Economista i presidenta de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya
ana.garcia@economistes.com

El Pacte Verd Europeu junt amb els plans nacionals d'energia i clima han d'exercir un paper transcendental a la recuperació sostenible de l'economia de la UE. És una estratègia de creixement i segueix sent una política emblemàtica de la Comissió Von der Leyen. La transició verda i la transformació digital seran protagonistes en la sortida de la crisi.

El Fons de Transició Justa per ajudar a les regions amb altes emissions de carboni a abandonar els combustibles fòssils s'ha dotat de 7.500 milions d'euros. Aquest mecanisme de transició justa pot contribuir a una recuperació ràpida, eficient i definir com o quines activitats i mesures podrien implementar-se. És l'oportunitat de la UE per a redissenyar una nova economia i fer-la resistent.

L'Aliança per a la Recuperació Verda formada amb ministres de medi ambient, CEOs, ONGs i sindicats, i la unió de més de 50 financers reafirma la importància d'accelerar la transició verda d'una forma rendible.

La pandèmia de COVID-19 ens ha portat a una emergència sanitària sobtada, que ha comportat una emergència social i econòmica que se sumen a la ja existent emergència climàtica. L'actual crisi sacsejant l'economia ha causat una volatilitat extrema en els mercats, però les conseqüències del canvi climàtic seran molt pitjors i, a diferència del virus, continuaran presents de forma sistèmica.

Des de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya creiem oportú posar èmfasi que ara més que mai la **sostenibilitat** haurà d'estar considerada en totes les decisions i accions que surtin després de la crisi de la COVID-19. Davant d'una situació tan complexa com la que estem vivint i com la que ens tocarà viure, la sostenibilitat continua sent un element clau per a poder interactuar amb el nostre entorn i amb els recursos limitats del planeta.

Apareixen moltes preguntes: en serem capaços? Quin esforç suposarà tot això? Quin lideratge a nivell local, regional, de país, europeu i mundial exigirà el ciutadà? Quins canvis d'hàbits i actituds s'imposaran? S'entreveu la necessitat urgent d'una nova governança.

Durant els darrers anys, moltes institucions, governs, organitzacions i ciutadans han estat treballant en la lluita contra el canvi climàtic establint les bases per anar cap a un món sostenible. Les bases les tenim i ara es tracta de fer una recopilació i empoderar de forma consensuada i col·lectiva tothom per a portar-les a termes. Com podem progressar per a obtenir uns resultats més efectius?

- Insistir en un creixement qualitatiu amb una **economia circular**, que ha de formar part de l'ADN de la societat sostenible i ens permet un **ús més limitat dels recursos no renovables,** i altament competitiva. Avui dia, només el 8,6% dels recursos extrets són reutilitzats o reciclats. També els recursos renovables els extraiem a un ritme més ràpid del que el nostre món pot regenerar. L'actual situació ha interromput les cadenes mundials de subministrament i producció, moltes de les quals són molt complexes i molt vulnerables. Això ha repercutit directament en la pèrdua de 195 milions de llocs de treball i ha augmentat el risc d'inseguretat alimentària per a milions de persones.

- L'objectiu de la neutralització d'emissions de CO_2 i altres gasos amb efectes hivernacle està en plena vigència. **Les energies renovables i les tecnologies netes** ofereixen un major retorn d'inversió, ja que actualment aquestes tecnologies es paguen soles per l'estalvi d'energia i recursos. S'ha de continuar investigant en els combustibles sintètics (*e-fuels*) i en millores de l'eficiència energètica que ens puguin fer més competitius en tots els sectors: construcció, mobilitat, agricultura i processos industrials, entre altres.

- **Canalitzar recursos financers cap a projectes sostenibles i infraestructures verdes**, acompanyat de l'eliminació de subvencions a activitats altament contaminants. Igualment, les inversions en el sector de la construcció o en el sector de l'automoció i mobilitat en general hauran d'estar condicionades per la qüestió climàtica. Caldrà una taxonomia per qualificar els projectes sostenibles i facilitar-ne el seu finançament.

- Assegurar el desenvolupament del **capital natural** i dels ecosistemes (biodiversitat) per convertir-los en un element essencial de benestar present i futur. **Prosperitat sense natura?** L'experiència ens diu que no és possible. El concepte de "capital natural" ens porta a considerar els costos econòmics i socials de no conservar la natura i de la necessitat de tenir-los en compte quan s'avalua el cost i el benefici d'una iniciativa.

- **Com hem d'encarar els riscos globals?** Quin marc ens pot ajudar a aconseguir una sostenibilitat global? Els objectius de desenvolupament sostenible, l'Agenda 2030, és el marc internacional acceptat per fer aquest desenvolupament i necessita una acceleració tant pública com privada. El col·lapse que estem vivim posa en evidència la necessitat d'assolir els reptes globals de forma decidida.

Haurem de seguir de molt a prop la recuperació post-COVID i veure com les institucions, governs i ciutadans cooperem de forma conjunta i global utilitzant la innovació, R+D i la tecnologia. En aquest sentit, la Comissió d'Economia i Sostenibilitat de Catalunya es manifesta a favor de situar els temes clau en matèria de sostenibilitat econòmica al centre de les accions de recuperació. ■

L'aranzel de l'administració concursal i l'article 172 bis 2n de la Llei Concursal

RAIMON CASANELLAS
Economista i auditor
rcasanellas@insolnet.es

El darrer 5 de febrer va tenir lloc al Col·legi una conferència-debat sobre l'aranzel de l'administració concursal, que va quedar afectat per la redacció de l'article 176 bis, apartat 2n de la Llei Concursal i la posterior jurisprudència.

Es va iniciar la sessió amb la conferència del Magistrat de la Secció 15a de l'Audiència de Barcelona, l'Il·lustríssim Sr. José Maria Ribelles.

En primer lloc, va tractar la situació de falta de liquiditat per atendre tots els crèdits contra la massa quan es presumeix que la massa activa acabarà sent insuficient per satisfer tots aquests crèdits (article 84.3 de la Llei). En aquest cas la norma legal disposa que no es podran postergar els crèdits dels treballadors, ni els tributaris i de la Seguretat Social, ni els alimentaris. Però, si la massa activa sola serà suficient per liquidar tots els crèdits contra la massa si paguem un crèdit anticipant-lo als no postergables (per exemple, el lloguer del local on es realitza l'activitat), s'haurà d'admetre la correcció del pagament realitzat.

Seguidament es va centrar en la situació de falta de liquiditat per atendre els crèdits contra la massa quan es preveu que la massa activa acabarà sent insuficient per atendre'ls tots (article 176 bis.2 de la Llei). Va esmentar la sentència del Tribunal Suprem de l'11 de juny de 2015 que estableix que les regles de pagament de l'article 176 bis.2 són aplicables des del moment que es presenta l'informe de l'administració concursal d'insuficiència de massa.

Cal esmentar que en el diàleg posterior es va assenyalar la problemàtica de presentar aquest informe tenint suficient tresoreria per a pagar crèdits contra la massa. En aquest cas, un creditor que hauria estat pagat si s'hagués distribuït la tresoreria, probablement no cobrarà ja si no té cap de les preferències de l'article 176 bis.2.

Quan a la inclusió dels honoraris de l'administració concursal dintre dels "crèdits imprescindibles per a concloure la liquidació", va citar la sentència de l'Audiència de Barcelona del 4 de maig de 2017, que estima dintre d'aquest concepte tots els de la fase de liquidació i no els de la fase comuna. Però, la sentència del Tribunal Suprem del 8 de juny de 2016 només inclou els que responguin a operacions estrictament de liquidació (obtenir numerari, gestionar la liquidació i el pagament als creditors). La resta passen a ser considerats, dintre de l'ordre de pagament, a l'ordinal 5 de l'esmentat apartat 2 de l'article 176 bis.

Una de les qüestions que aquesta sentència no aclareix és si és vàlida la percepció dels honoraris com a "despeses indispensables per concloure la liquidació" sense haver demanat l'autorització judicial de l'article 188.2 de la Llei, que només admet el recurs de reposició (article 188.3). Cal entendre que no cal i que si algun dels personats no hi està d'acord pot presentar incident concursal o impugnar en el seu moment la rendició de comptes.

Un altre aspecte a considerar és quins conceptes es poden incloure dintre dels "crèdits imprescindibles per concloure la liquidació". Segons les darreres sentències del Tribunal Suprem, s'inclourien per exemple els honoraris de lletrats les actuacions dels quals aporten més liquiditat que la dels seus honoraris. En canvi, no tindrien aquesta consideració les despeses de realització de nòmines, les inherents a la comptabilitat o les de la confecció dels comptes anyals, per més que es tracti d'obligacions legals. En canvi, les actuacions de liquidació en fase comuna i aquelles en què la fase comuna i de liquidació son coetànies sí que es poden incloure en el concepte de "crèdits imprescindibles per concloure la liquidació".

> **Una de les qüestions que la sentència no aclareix és si és vàlida la percepció dels honoraris com a "despeses indispensables per concloure la liquidació" sense haver demanat l'autorització judicial de l'article 188.2 de la Llei**

Respecte a la rendició de comptes, va citar les sentències del Tribunal Suprem del 22 de juliol de 2015 i del 6 d'abril de 2017, estableixen que només les irregularitats que per la seva entitat resultin rellevants poden donar lloc a la seva impugnació. Va recordar també que la desaprovació de la rendició de comptes comporta inexorablement la inhabilitació temporal de l'administrador concursal per a ser nomenat en altres concursos.

Atès que els informes trimestrals no són impugnables, tot i que formin part de la rendició de comptes trimestral, el fet de no haver-los impugnat no comporta que no es pugui impugnar la rendició final de comptes. No obstant això, en cas que s'hagi informat en els informes trimestrals de determinada actuació, es podria entendre que no es pot esperar la rendició final per impugnar-la.

Finalment, va comentar diversos criteris de l'Audiència de Barcelona en relació amb els honoraris de l'administració concursal. En concursos acumulats, encara que no s'acumulin les masses, s'haurien de consolidar a efectes de càlcul de l'aranzel i distribuir el resultat en proporció als passius. Quant a l'aranzel del procediment abreujat, l'increment del 5% al 25% en el cas habitual d'un únic membre de l'administració concursal es podria aplicar, però justificant adequadament el percentatge d'increment que se sol·licita. D'altra banda, l'increment del 50% per suspensió de facultats no és aplicable en fase de liquidació, per més que estiguin suspeses les facultats de l'administració social.

En el diàleg posterior es va comentar la possibilitat de fer la rendició de comptes informant de com es pagarien els crèdits pendents. Va opinar que això només podia ser un informe previ a la rendició, que no era realment una rendició de comptes i que, en tot cas, podria dificultar la impugnació de comptes posterior si s'aplicaven els criteris anunciats. ■

Comissió d'Assessors Fiscals

Canvis en les "operacions triangulars" i en la campanya de Renda 2019

RICARD VIÑA ARASA
Economista Servei d'Assessorament Fiscal del Col·legi d'Economistes de Catalunya
geafbcn@economistes.cat

En les anomenades "operacions triangulars" intervenen tres subjectes passius de l'IVA establerts, en principi, cadascun d'ells en un Estat membre de la UE. Bàsicament un **proveïdor** establert en un Estat, un **client** establert en un altre Estat i un **intermediari** o **distribuïdor** establert en un Estat distint del dos anteriors.

Així, per exemple, una empresa catalana ven els seus productes a una empresa alemanya, però aquesta li demana que la **mercaderia** adquirida sigui enviada directament a una tercera empresa establerta a França. Per tant, malgrat que l'empresari català facturi a l'empresa alemanya i aquesta al destinatari final, la mercaderia es remet directament des d'Espanya a França.

En aquest tipus d'operació la normativa de l'IVA obliga als intervinents a fer el següent:

- L'empresa catalana haurà de declarar una entrega intracomunitària exempta de l'IVA.
- L'empresa alemanya haurà de declarar que ha realitzat una adquisició intracomunitària exempta a França (país destinatari de la mercaderia) i una posterior entrega interna a França on es produirà la inversió del subjecte passiu. I haurà de declarar aquestes operacions a Alemanya en la declaració d'operacions intracomunitàries, l'equivalent al nostre model 349.
- L'empresa francesa s'haurà d'autorepercutir l'IVA corresponent francès, atès que l'empresa alemanya li expedirà una factura sense IVA degut a la inversió del subjecte passiu.

Problemàtica: en aquests casos d'operacions triangulars podien haver problemes amb l'AEAT amb la justificació del transport en funció de qui se'n feia càrrec.

Canvi normatiu: a partir de l'1 de març passat ha entrat en vigor al TAI espanyol la nova normativa europea que estableix com actuar en aquest tipus d'operacions, fins i tot quan la posta a disposició de la mercaderia es produeix a l'Estat espanyol.

A partir d'aquesta data si l'intermediari o distribuïdor ens facilita un NIF-IVA d'un altre país de la UE, l'empresa venedora podrà considerar l'entrega intracomunitària exempta. En canvi, si l'intermediari o distribuïdor ens facilita un NIF-IVA espanyol, la venda no estarà exempta i s'haurà de repercutir l'IVA corresponent espanyol.

Atenció: en aquests casos, la venda que estarà exempta, per tenir la consideració d'entrega intracomunitària, serà la realitzada per l'intermediari o distribu:idor.

NOTA: aquesta nova regla també serà d'aplicació a la resta de vendes en cadena en les quals hi intervingui més d'un intermediari (a les operacions triangulars només n'hi ha un), i es produeixin vendes successives de la mercaderia.

Campanya de Renda 2019

Amb l'**ajuda i consell d'un assessor fiscal** la declaració de renda pot significar un estalvi d'impostos i evitar requeriments de l'AEAT. Hi ha **aspectes de la declaració de renda que convé revisar** abans de presentar la declaració o confirmar l'esborrany. Per exemple:

1. Canvi de residència habitual. Si durant el 2019 s'ha produït un canvi de residència habitual i es venia aplicant la desgravació per l'adquisició de l'habitatge habitual per un prèstec constituït abans de l'1 de gener de 2013, a l'esborrany de RentaWeb i a les dades fiscals apareixerà la corresponent deducció i en una posterior revisió l'AEAT ens eliminaria la desgravació en haver perdut l'habitatge el caràcter d'habitual, total o proporcionalment.

2. Acceptació d'un treball fora del municipi de residència habitual. Existeix una reducció específica per a les persones que han canviat de residència a un altre municipi per motius laborals. Per a la seva aplicació cal que el treballador s'hagi inscrit en una oficina d'ocupació i que el trasllat de residència sigui a un altre municipi.

3. No es tenen en compte totes les reduccions. Els rendiments íntegres es computen en la seva totalitat, excepte que els hi sigui d'aplicació alguna de les reduccions següents:

- Rendiments irregulars: reducció del 30%.
- Prestacions de determinats sistemes de previsió social: reducció del 30%.
- Reduccions del règim transitori: assegurances col·lectives i determinats sistemes de previsió social.

4. Realització d'activitats econòmiques. En el cas de realitzar alguna activitat econòmica (empresarial i/o professional), bé sigui en estimació directa normal o simplificada o en estimació objectiva (mòduls), l'esborrany no recull el detall de tots els ingressos en alguns casos, ni té en compte les despeses deduïbles, ni per descomptat les amortitzacions dels elements afectes a l'activitat.

5. Venda d'actius financers i immobles. Les dades fiscals de l'AEAT només informen de la venda i en el cas dels actius financers del preu de venda, però no del cost d'adquisició. Per tant, s'ha de calcular el possible guany o pèrdua resultant. En el cas de la transmissió de l'habitatge habitual amb guany pot donar-se el cas de no tributar si és reinverteix amb un altre habitatge habitual. És a dir, hi ha una exempció per reinversió.

6. No es tenen en compte totes les deduccions autonòmiques. La propia aplicació del RentaWeb ja avisa que s'han de revisar les deduccions autonòmiques que ens puguin ser aplicables.

7. Anualitats per aliments satisfetes als fills i pensions compensatòries al cònjuge. Aquests tipus de retribucions no apareixen a l'esborrany de la renda. Per tant, en el cas que es produeixin s'han de declarar a l'apartat corresponent i amb el tractament adequat.

8. Rendes immobiliàries imputades. Llevat dels solars, qualsevol immoble que resti a disposició de qui tingui la plena propietat o l'usdefruit, genera a efectes de l'IRPF una "hipotètica" renda immobiliària que s'ha d'imputar en fer la declaració. Igual passa amb un immoble que no es llogui tot l'any: els mesos que no ha estat llogat es considera que ha estat a disposició del seu titular. Així com els garatges i trasters.

La renda immobiliària que s'ha d'imputar per l'immoble deshabitat serà el 2 per 100 del seu valor cadastral en cada període impositiu, o l'1,1 per 100 del seu valor cadastral si aquest ha estat revisat, modificat o determinat, mitjançant un procediment de valoració col·lectiva de caràcter general, d'acord amb la normativa cadastral i hagi estat en vigor en el període impositiu o en el termini dels 10 períodes impositius anteriors.

I en el cas d'habitar l'immoble el cònjuge o un parent, inclosos els afins fins al tercer grau, del contribuent, el rendiment net computable NO pot ser inferior a l'import que resulti d'aplicar el règim d'imputació de rendes immobiliàries que hem explicat en el paràgraf anterior.

9. Lloguer d'habitatges turístics o vacacionals. L'AEAT està desenvolupant una intensa activitat de seguiment i control d'aquest tipus d'activitat. Tot i així, a l'esborrany no apareixen ni els ingressos ni les despeses d'aquests lloguers. A les dades fiscals només apareixen els ingressos dels immobles llogats sotmesos a retenció a compte de l'IRPF. Per tant, el contribuent ha de declarar correctament els ingressos obtinguts per la cessió o lloguer dels immobles per a ús turístic o vacacional així com les despeses necessàries per a obtenir els ingressos.

10. Quotes satisfetes a col·legis professionals, a sindicats i despeses de defensa jurídica. Aquest tipus de despesa deduïble per a determinar el rendiment net del treball no apareix a l'esborrany ni a les dades fiscals.Per tant, haurem d'estar al cas i deduir les quotes satisfetes a sindicats. Les quotes satisfetes als col·legis professionals, si la col·legiació té caràcter obligatori per a l'exercici del treball, amb el límit de 500 euros anuals. També es podran deduir les despeses de defensa jurídica derivades directament de litigis suscitats en la relació del contribuent amb la persona de la qual rep els rendiments del treball, amb el límit de 300 euros anuals.

11. Tributació individual o conjunta. Abans de presentar la declaració de renda o de confirmar l'esborrany de l'AEAT, cal analitzar si interessa més presentar la declaració individual o, en el cas de formar una unitat familiar, la declaració conjunta. L'esborrany de l'AEAT no sempre calcula la millor opció de tributació pel contribuent. La declaració conjunta, davant de la individual, suposa augmentar la base imposable, per acumulació dels ingressos de tots els membres de la unitat familiar i, per tant, eleva el tipus de tributació, sobretot en la base imposable general, doncs l'escala de gravamen és progressiva amb tipus que van del 21,50 al 48 per 100, a Catalunya.

Però la tributació conjunta pot ser interessant en els casos d'integració i compensació de rendes, perquè en tributació conjunta es permet compensar rendes (positives/negatives) de l'exerci entre diferents membres de la unitat familiar, així com també compensar pèrdues patrimonials, rendiments negatius del capital mobiliari i bases liquidables generals negatives, realitzades i no compensades pels diferents membres de la unitat familiar en períodes impositius anteriors en què haguessin tributat individualment.

Ara bé, per contra, en la declaració conjunta únicament es pot aplicar el mínim personal (en general 5.550 euros) una vegada i no per cada membre de la unitat familiar. I tampoc la desgravació per l'adquisició de l'habitatge habitual podrà aplicar-se per cadascun dels adquirents.

Esborrany de la declaració i dades fiscals

Per acabar, podem dir que confirmar l'esborrany de la declaració és una forma simple i senzilla de complir amb l'obligació amb el fisc, ara bé, no us oblideu abans de confirmar que l'esborrany conté totes les dades correctament. Si no es així, es poden modificar les dades errònies o afegir les que faltin.

En cas de no confirmar l'esborrany, caldrà confeccionar la declaració de renda a través del model D-100, bé utilitzant la plataforma "RentaWeb" o, millor encara, acudint a un assessor fiscal per a què, a més a més de confeccionar-vos la declaració de renda, us aconselli el que més us convé en defensa del vostre interès.

Valor d'aquisició d'un immoble a títol lucratiu

Una de les novetats de la campanya de renda 2019 ha estat que, per a poder presentar la declaració a l'AEAT, si s'obtenen rendiments del capital immobiliari, s'ha d'informar de la seva data d'adquisició, del seu import d'adquisició i el tipus d'adquisició, és a dir, si va ser onerosa (compra) o **lucrativa** (herència o donació).Tot fa pensar que el motiu de sol·licitar aquesta informació està relacionat amb la delimitació de l'import de l'amortització com a despesa deduïble per a determinar el rendiment net del capital immobiliari, en els casos d'adquisició lucrativa.

L'article 14 de la Llei estableix que tindran la consideració de despesa deduïble les quantitats destinades a l'amortització de l'immoble i altres béns cedits amb l'immoble, sempre que responguin a la seva depreciació efectiva.

I, en el cas dels immobles, es considerarà que les amortitzacions compleixen amb el requisit d'efectivitat quan, cada any, no excedeixin del resultat d'aplicar el **3 per 100** sobre el major dels següents valors: el **cost d'adquisició satisfet** o el valor cadastral, sense incloure el valor del sòl.

• **Cost d'adquisició satisfet:** atès que aquest concepte no està expressament definit a la normativa fiscal, el criteri dels diferents òrgans de l'AEAT, en el supòsit d'immobles adquirits a títol lucratiu, ha estat molt restrictiu en opinar que només es podien considerar com a **cost d'adquisició satisfet** els impostos generats en la transmissió a títol lucratiu, les despeses i les millores efectuades a l'immoble.

Sortosament, existeixen pronunciaments judicials contraris amb aquesta interpretació normativa tan restrictiva que ha mantingut fins ara l'administració tributària. El TSJ de la Comunitat Valenciana, fent referència a la seva fonamentació jurídica en diversos pronunciaments del TSJ del País Basc considera que, en el cas de transmissions lucratives, a afectes del càlcul de l'amortització, s'ha de considerar com a valor d'adquisició dels immobles el valor que resulti de l'aplicació de les normes de l'Impost sobre successions i donacions (ISD).

• **Canvi de criteri de la Direcció General de Tributs:** resulta molt interessant, en aquest punt, el canvi de criteri de la propia DGT en les consultes vinculants V3404-19 i V3410-19, del 12 de desembre.

En aquestes consultes, la DGT estima que en el cas d'adquisicions a títol lucratiu a efectes del límit de l'amortització acumulada s'ha de considerar com a valor d'adquisició el mateix criteri establert en els articles 35 i 36 de la Llei de l'IRPF, per a la determinació dels guanys o pèrdues patrimonials. És a dir, s'agafarà per import real de l'adquisició a títol lucratiu aquelll que resulti de l'aplicació de les normes de l'ISD, sense que pugui excedir del valor de mercat.

Per tant, en els casos en què l'immoble llogat hagi estat adquirit a títol gratuït, l'import de les amortitzacions acumulades deduïbles no podrà excedir del valor d'adquisició en els termes de l'article 36 de la LIRPF, és a dir, el **valor declarat** en aplicació de les normes de l'ISD, més els impostos i despeses inherents a l'adquisició així com les possibles **millores** efectuades a l'immoble. ■

Comissió d'Economia Financera / EconomistesBAN

Visió de l'ecosistema emprenedor post-COVID

POL FONT FÀBREGAS
Economista, president EconomistesBAN I CCo-Founder & Managing Partners d'Addenda Capital, AV SA
pol.font@economistes.com

La crisi que suposa la COVID-19 ha fet saltar pels aires les previsions i els quadres de comandament de les empreses, des de les més petites a les més grans, des de les *start-ups* de més recent creació fins a les més consolidades.

El *shock* de la COVID-19 s'ha produït de manera absolutament inesperada i no ha estat com qualsevol altra crisi de caràcter més o menys cíclic, inherent al funcionament del sistema econòmic, sinó que ha vingut donada per l'aparició d'un element exogen que ha posat en evidència les vulnerabilitats dels models de negoci de moltes empreses, atès que ningú contemplava haver d'operar en una societat confinada.

Desgraciadament, la pandèmia generarà importants conseqüències econòmiques per tothom i s'endurà per endavant moltes empreses. Aquesta destrucció de teixit empresarial, tant d'empreses noves com consolidades, suposarà una important destrucció de llocs de treball. En particular, considerant la fràgil viabilitat associada a les *start-ups*, és possible que assistim a una mortalitat més elevada de l'habitual.

A més, aquells projectes que estan en una fase prèvia a l'inici de les seves activitats, com que no tenen encara massa despeses, segurament no patiran tant com aquelles que ja han iniciat les seves activitats i que veuran com la seva facturació queda per sota dels ingressos previstos, fet que els obligarà a gestionar molt bé la seva tresoreria. A més a més, s'ha de tenir en compte que en els propers mesos, en general, les rondes de finançament costin de cobrir, ja que a molts inversors també els caldrà redefinir les seves expectatives i ajustar les seves estratègies d'inversió.

I per les *start-ups* que sobrevisquin, caldrà que moltes es replantegin:

- Si els seus models de negoci segueixen sent vàlids, ja que es poden produir canvis en els patrons de consum, les prioritats, les necessitats...
- Si els seus plans de contingència i continuïtat de negoci han servit per allò que havien de servir.
- Si els seus mapes de riscos contemplaven adequadament successos, com la COVID, de baixa probabilitat d'ocurrència però de gran impacte sobre l'empresa quan s'esdevenen.

En aquest sentit, i entenent que tot allò fet amb anterioritat a la COVID ha quedat molt probablement obsolet i superat per les circumstàncies, cal demanar-los als emprenedors que revisin els seus plans de negoci i, en conseqüència, els seus plans financers.

Més que res perquè, per a algunes *start-ups* (per exemple, les relacionades amb el comerç electrònic, seguretat informàtica, la distribució logística d'última milla) la COVID haurà suposat una prova de foc que els ha permès contrastar el seu funcionament, les seves capacitats i, fins i tot, l'escalabilitat dels seus models de negoci.

Per d'altres, com alguns projectes centrats en ciència com la medicina, la biotecnologia, etc. els pot suposar un gran impuls i abundants facilitats de finançament, ja que probablement seran un important focus d'interès ens els propers mesos.

Però també n'hi haurà a qui la pandèmia els suposarà un bany de realitat prematur, que els haurà de fer revisar el model de negoci, integrant situacions com l'actual per redissenyar la seva proposta de valor, de manera que els faci menys vulnerables a successos catastròfics. És més, aquells que ho aconsegueixin, poden esdevenir uns molt bons candidats pel futur.

Tot això, sempre i quan, estiguem realment davant d'un canvi de paradigma, si bé hem de tenir en compte que l'*statu quo* sol ser molt resilient i la memòria molt finita. Recordem que després de la caiguda de Lehman Brothers havíem de reformular el capitalisme...

Pel que fa a EconomistesBAN, la xarxa d'inversors privats del Col·legi d'Economistes de Catalunya, és un servei que el Col·legi posa a disposició de tots els col·legiats i despatxos associats per tal de ser-los d'ajuda i a través del qual puguin canalitzar les iniciatives d'emprenedors i d'inversors en projectes o *start-ups*, siguin o no col·legiats, per tal que no es malmeti o desaprofiti cap iniciativa amb possibilitats d'èxit.

És per això que, des de l'aparició de la COVID, la xarxa d'inversors privats EconomistesBAN ha continuat la seva tasca adaptant-se a la situació des del teletreball i utilitzant sistemes de comunicació telemàtics, garantint així el normal funcionament de la nostra activitat i, en especial, mantenint amb regularitat les reunions de seguiment amb emprenedors, així com amb inversors. Val a dir que les reunions regulars del Club d'Inversió s'han començat a fer per videoconferència. I, com no pot ser d'una altra manera, ja hem programat el proper XXXIX Fòrum d'Inversió previst per al dia 4 de juny, en format videoconferència, obert a tothom qui es vulgui registrar gratuïtament per assistir-hi, on es presentaran sis projectes emprenedors molt interessants.

A més a més, també s'han organitzat Píndoles d'Inversió en format *online* pel proper dia 19 de juny, en col·laboració amb el despatx professional Grup Carles, on es presentaran dos projectes emprenedors amb la participació en obert d'inversors.

Després d'haver contribuït amb l'activitat de la Xarxa, d'ençà la darrera crisi, a la creació d'empreses que han generat més de 325 llocs de treballs directes i 2.500 d'indirectes, actualment, sent conscients de la delicada situació econòmica que podem tenir els propers semestres, volem donar un nou impuls i donar més suport que mai als projectes emprenedors i de creixement, perquè sabem que la nostra acció resulta de molta utilitat i que, a més, som capaços de fer-ho.

Tot i així, òbviament, esperem i desitgem que la situació passi, per a tots, de la manera més benigne possible. Però això, només les decisions que prenguem ara i el temps ens ho diran! ■

L'aviació en temps de pandèmia: la magnitud de la tragèdia

MIQUEL ROS
Soci director d'Empordex, consultora especialitzada en internacionalització d'empreses, editor d'Allplane, plataforma digital sobre el sector de l'aviació, i Places of Charm, i col·laborador habitual de la CNN en matèria d'aviació
mr@allplane.tv

Fileres d'avions perfectament alineades, una darrera l'altra, flotes senceres aparcades *sine die*, terminals fantasmagòriques i tripulacions vestides com si sortissin d'un quiròfan. Les imatges parlen per si soles.

Aquest no és el primer coronavirus al qual s'enfronta la indústria de l'aviació. El 2003 una epidèmia de SARS (amb ratios de mortalitat properes al 10%) va afectar la Xina i algunes parts d'Àsia. En aquella ocasió es va poder contenir de manera relativament ràpida, i els efectes per al sector aeri, tot i que importants a nivell regional (una caiguda del trànsit del 35%), van ser limitats...

En aquesta ocasió no ha estat així i la ràpida expansió del virus i les dràstiques mesures de control de moviments han comportat la més gran caiguda d'activitat que es recorda en la història de l'aviació comercial. A Europa aquest mes d'abril la caiguda en el nombre de moviments ha estat de gairebé el 90%.

A partir d'aquí, entrem en territori desconegut. El que sembla clar és que aquest cataclisme tindrà conseqüències a diversos nivells. En primer lloc hi ha l'efecte directe de la volatització de la demanda, ja sigui pel fet que la gent no viatja per evitar el risc de contagi, les restriccions de moviments que molts països han imposat o, simplement, la pèrdua de poder adquisitiu o, directament del lloc de treball, de milions de persones.

També està l'efecte que les mesures d'adaptació al nou risc que representa la COVID-19 puguin tenir sobre l'experiència dels passatgers. Les primeres mesures que alguns països han començat a aplicar, com els controls exhaustius, no són encoratjadores pel que fa al restabliment de l'activitat.

Això podria canviar si hi ha avenços mèdics, però com a mínim a mitjà termini sembla que serà una realitat amb la qual els viatgers hauran de comptar.

A més llarg termini estan els efectes en la estructura del sector i l'impacte que això pugui tenir

a les destinacions que, com és el cas de Barcelona i Catalunya, depenen en gran mesura del transport aeri per a fer funcionar l'economia.

Per una banda, la previsible fallida d'un bon nombre de companyies aèries.

De fet, plou sobre mullat, perquè abans de la pandèmia la indústria aèria ja mostrava alguns símptomes de fragilitat. Existia una certa percepció de sobrecapacitat al mercat i algunes aerolínies importants ja es trobaven en una situació financera precària.

Avianca, South African Airways, Virgin Australia, Flybe i Thai Airways son només alguns dels noms més destacats d'una llarga llista d'aerolínies que s'han declarat en fallida o suspensió de pagaments en el que portem d'any (a Allplane s'hi pot trobar una llista sencera, també per al 2019).

Paradoxalment, el context d'excepcionalitat també ha suposat una "congelació" de la situació i ha permès a algunes aerolínies amb problemes preexistents, com Alitalia i Norwegian, guanyar temps i assegurar la recepció d'ajudes públiques que en unes altres circumstàncies haurien estat difícils de justificar.

En qualsevol cas, el retorn dels governs a la gestió directa de les aerolínies i una possible consideració d'aquestes com a eines de política industrial planteja dubtes sobre quins models de negoci prevaldran i quines polítiques de creixement i de rutes seguiran.

A això s'hi afegeix la incertesa operacional a causa de la reducció de capacitat i la reorganització de flotes (moltes aerolínies han anunciat la retirada accelerada, sovint permanent, d'un bon nombre d'avions). Moltes aerolínies poden acabar redibuixant el seu mapa de rutes sense que es torni necessàriament a l'*statu quo* anterior. Les rutes i aeroports secundaris hi tindrien força a perdre en aquest escenari.

En el cas concret de Barcelona això podria posar en perill el creixement en rutes de llarg recorregut que s'ha aconseguit aquests darrers anys, més encara quan pensem en l'impacte, potser encara més brutal, que la pandèmia pot tenir en la indústria de creuers, que jugava un paper important en assegurar una base per a molts d'aquests fluxes.

Ara bé, també podria ser que passés tot el contrari i hi hagués una recuperació més ràpida de l'esperada, com la que es va produir a Àsia el 2003 o després de l'11 de setembre del 2001. En certa manera, viatjar ha passat a ser considerat, com a mínim per una part no negligible de la població, com una necessitat i que, tan bon punt el fet de viatjar es percebi com un risc més o menys controlat, el sector torni a remuntar el vol. ■

Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació

Com podria impactar la COVID-19 en l'economia del coneixement i la innovació a Catalunya?

JULIÀ MANZANAS MONDÈJAR
Economista i president de la Comissió d'economia del coneixement i innovació. Vicepresident del Cercle de les Llibertats. Fundador de Cabier Institute, soci de ZINCO Business Solutions i RBDM d'Areopa al Sud d'Europa.
jmanzanas@cabierinstitute.eu

Una paraula de moda: resiliència. Una vegada superat el cop a la salut de les persones, bé superior a protegir pels governs de tot el món, toca reconstruir la debilitada economia. Els mesos de tancament sever ens porten cap a una minva significativa del PIB. Dos nous conceptes a tenir en compte en els propers 18 mesos:

- ***Touchless economy*:** l'economia de baix contacte, de distància social, d'aforament limitat, de videoconferència i videoreunió.

- **90% *economy*:** una economia amb un 10% menys de renda d'una tacada, d'avui per demà. Des del punt de vista de riquesa generada, aquella amb la qual paguem els deutes, haurem de sobreviure amb menys diners.

Les economies fortament arrelades en el coneixement estan resultant sens dubte les més resilients. El negocis intensius en coneixement i innovació com ara tot el que relacionem amb l'*e-commerce* són els que més fàcilment sortiran reforçats d'aquesta crisi, i l'immobiliari i el turisme tradicionals en surten molt perjudicats, creant-se a l'hora oportunitats en *e-realstate* i e-turisme.

Una recomanació d'urgència: identifiqueu el vostre model de negoci, analitzeu-ne els factors claus del vostre èxit, feu una llista exhaustiva dels vostres actius claus, protegiu els vostres intangibles més valuosos i utilitzeu la innovació com a palanca per avançar i diferenciar-vos dels vostres competidors clau.

Són moments de canvi i innovació als sectors més impactats per la COVID-19. No es pot esperar tornar al *business as usual* fins com a mínim d'aquí a 18 mesos. Així doncs, centrem-nos en què pot canviar a curt termini d'acord amb algunes enquestes i tendències evidents:

- S'estima que aproximadament el 50% dels treballadors d'oficina que durant el tancament han estan **teletreballant** continuaran treballant així de forma definitiva. Guanyen les empreses i els treballadors.

- Acceleració de la **digitalització**. Les empreses més digitalitzades han sofert menys durant aquesta fase de la pandèmia. Tant pel teletreball com per aprofundir en nous models i canals de negoci digital, les empreses s'apressaran a posar al dia les seves infraestructures.

- Protecció de la **salut**. Hem pres de nou consciència que el sistema sanitari és la muralla que permet prosperar a l'economia. Totes les inversions relacionades amb la millora estratègica d'aquesta gran muralla seran benvingudes. El clients apreciaran que considerem la seva salut com un bé molt preuat.

- El **capital risc**, encara no consolidat a tot Catalunya, serà molt més analític i selectiu en les seves inversions. Sens dubte Barcelona està preparada i ha demostrat la seva capacitat de crear unicorns (empreses valorades en més d'un bilió de dòlars) en temps rècord. El sistema d'innovació empresarial està ja molt desenvolupat a nivell *start-ups* tot i que les petites i mitjanes empreses viuen encara massa al marge d'aquest sistema.

- S'imposa la **reestructuració** de sectors i empreses. Financerament aplacant de curt a llarg termini i canviant o aprofundint els seus models de negocis. Tancar les línies i abandonar els productes menys rendibles serà una decisió intel·ligent, però s'ha d'estar atent a totes les implicacions.

- Importància creixent de tot allò **ecològic**, la nova 'pandèmia' que tothom distingeix perfectament a l'horitzó. Convé aprofitar els canvis per incorporar definitivament l'eix ecològic en els processos empresarials, evitant haver de fer-ho d'aquí pocs anys.

Identifiqueu el vostre model de negoci, analitzeu els factors claus del vostre èxit, feu una llista dels vostres actius claus, protegiu els vostres intangibles més valuosos i utilitzeu la innovació per avançar-vos i diferenciar-vos

- La **gestió de riscos** tornarà a guanyar rellevància, més enllà del *compliance* s'haurà de realitzar una gestió i previsió de tots els riscos d'una forma molt més àmplia i mirant a mitjà i llarg termini. Els plans de contingències es posaran novament de moda i contemplaran un gran ventall de riscos.

Així doncs, tot i que està clar que ens convé aprofundir en una economia molt més innovadora i basada en el coneixement, els governants i les empreses tenen pressa per a què tot torni a la normalitat com abans millor. Això no és incompatible amb fer coses noves i coses millors. Alguns exemples: necessitem un turisme de més qualitat, doncs ara és el moment de ser selectiu i no reconstruir allò obsolet. Els mateixos hotelers i operadors n'han de prendre consciència, és millor facturar el mateix amb més valor per unitat, el turisme de 'botellón' no interessa i no és sostenible.

El petit comerç ha d'aprofitar l'aprenentatge durant la pandèmia per oferir alternatives fortes i diferenciades dels canals únicament *online*. Vull comprar a la botiga de la senyora Maria perquè és la meva preferida, però m'agrada que m'avisin per WhatsApp d'ofertes i novetats i poder reservar i pagar també per aquest mitjà. Aviat serà possible.

Fins ara hem pogut compartir taxis, cotxes, bicicletes, patinets, etc. gràcies a diverses *apps* mòbils, és hora que alguns emprenedors ho provin en el sector immobiliari. Compartir pis gràcies a una aplicació que et busca companys de pis en funció del teu perfil serà un èxit entre el *milennials*, i tot utilitzant *big data* i intel·ligència artificial. I això ens porta a la consolidació d'un nou sector on els economistes i els econometres tenen molt a dir, és el sector de la ciència de les dades per analitzar els comportaments dels clients i anticipar-nos a les seves necessitats.

Sens dubte, sortirem d'aquesta crisi molt més enfortits si apliquem intel·ligentment els coneixements acumulats pels diversos sectors i apliquem la innovació com a clau de volta. ■

La col·laboració publicoprivada: arguments fins al límit arran de la COVID-19*

XAVIER FARRIOLS SOLÀ
Economista i membre de la Comissió d'Economia Territorial i Urbana
xavier.farriols@economistes.com

El necessari suport de l'Estat a l'economia en un context de dosificació i limitació dels recursos de finançament porta fins al límit un dels arguments més potents a favor de l'extensió de la col·laboració publicoprivada (CPP): que contribueix al manteniment de l'estat del benestar. Potser és el moment de treure llast a l'Estat i facilitar que un component tan significatiu del nostre model econòmic i social com és la interrelació satisfactòria entre sector públic i privat faci un pas endavant, mantenint la tutela pública.

L'opinió favorable a què s'utilitzin més els mecanismes de col·laboració va lligada al criteri d'afinar molt en el governament, cosa que permet dissipar connotacions ideològiques. El sector privat hauria de ser coresponsable de la globalitat dels projectes (infraestructures o serveis) en què participa encara que no estigui present en totes les fases; en qualsevol cas, ha de tenir la consciència de que contribueix a subministrar un servei públic amb les obligacions que això comporta en situacions extraordinàries com l'actual. Són nombrosos els aspectes a controlar i tots ells estan ja molt treballats i tenen solució.

Cap a un procés decisional més executiu

En el *modus operandi* diari de l'administració responsable de projectes i serveis resta pendent trobar una fórmula que permeti considerar amb rigor i homogeneïtat l'opció a determinar que una actuació que disposi d'una anàlisi cost-benefici favorable pugui desenvolupar-se sota una fórmula de CPP. És per això que sembla aconsellable que es pugui generalitzar provisionalment en els àmbits d'elecció social una mesura més assequible que el controvertit Valor per Diner mentre s'arriba a una conclusió acceptable en les investigacions encaminades a quantificar els aspectes qualitatius a través d'aquest concepte.

Les línies que segueixen plantegen l'oportunitat de rescatar una fórmula que facilitaria la materialització d'aquesta possibilitat.

Es tracta de recórrer a l'Anàlisi Multicriteri (AM) i reactivar les propostes del BEI (2013) i Departament d'Economia (2015). L'AM permet obtenir un indicador de la importància atorgada als elements qualitatius mitjançant un procediment de selecció de criteris socioeconòmics a maximitzar, ponderació per consens i puntuació amb participació d'experts. El procediment està protocolitzat i admet tot tipus de control extern i auditories. Es pot proposar que el sector públic tingui un paper preponderant en la selecció i ponderació, cosa que permetria una visió global de política econòmica en determinats escenaris d'elecció. És un enfocament que va lligat a la premissa, pròpia de l'economia política, de que ni els fins ni els mitjans són neutres; sempre hi ha judicis de valor que, això sí, han de ser explícits i transparents.

La innovació respecte a plantejaments existents és que s'introdueix el criteri estratègic i, dins d'ell, dos conceptes sobre els quals pronunciar-se que faciliten la posada en valor d'arguments de caràcter general defensats pels responsables de l'Administració: estat del benestar, en sentit ampli, que abasta la sostenibilitat mediambiental, i equilibri intergeneracional.

La inclusió de l'aspecte intergeneracional mereix un comentari. Tot i que no hi ha cap certesa *a priori* de que beneficiï opcions CPP, hi ha estudis de casos que arriben a aquesta conclusió. Com a explicació s'esmenten la major eficiència, que pot arribar a compensar els més elevats costos financers i fiscals, la millor gestió dels riscos i, especialment, que el sector públic aconsegueix un objectiu apreciat amb una implicació financera mínima.

> **Sembla aconsellable que es pugui generalitzar provisionalment en els àmbits d'elecció social una mesura més assequible que el controvertit Valor per Diner**

Després d'un exercici restrictiu, a partir de diverses fonts, els criteris que restarien per a incorporar a l'anàlisi multicriteri com a representatius dels beneficis no monetitzables que s'espera maximitzar amb la proposta d'inversió o l'establiment d'un servei serien els següents:

- Acceptació social i equitat.
- Satisfacció dels *stakeholders*.
- Qualitat del servei.
- Criteris estratègics.

Es puntuen les opcions d'inversió segons la seva contribució argumentada a l'assoliment de cada criteri ponderat.

L'AM determina el denominador d'una ràtio de preu/qualitat on el numerador està constituït pel cost material actualitzat un cop assignats els riscos i deduïts els beneficis quantificables i monetitzables.

En definitiva, l'AM pot donar rigor de forma transparent a la manifestació de preferències sobre conceptes qualitatius facilitant la classificació de les opcions segons els criteris desitjats.

Aquest escrit ha intentat posar en valor la importància que dins l'equip decisor hi hagin representants de l'Administració que puguin intervenir responsablement en el procés per aportar el seu punt de vista global gràcies a poder disposar d'una eina que ho facilita en haver inclòs conceptes estratègics com són el benestar i l'equilibri generacional.

Tot fa pensar que ens trobem davant d'una crisi de grans proporcions. La solidaritat individual i col·lectiva, el consens sobre la urgència d'assignar més recursos a sanitat i serveis socials, la transició energètica i la situació d'endeutament i pressió fiscal sustenten l'opinió esmentada en aquest article, que s'aporta al debat, de que l'Estat ha de perdre llast allà on sigui possible per a guanyar-lo allà on és imprescindible. I, si s'aprofundeix en aquesta línia, caldrà facilitar-ho als àmbits de contractació. ■

(*) Resum d'un treball més extens que es pot consultar en aquest link.

PUBLICACIONS DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES

REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

INFORMATIU DE L'ECONOMISTA

REVISTA TÈCNICA

DOCUMENTS TÈCNICS I ALTRES PUBLICACIONS

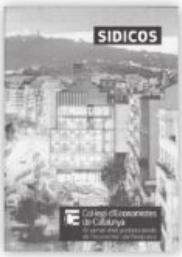

Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

BARCELONA Pl. Gal·la Placídia, 32
08006 Barcelona. Tel. 93 416 16 04
cec@coleconomistes.cat

GIRONA Joan Maragall, 44, entl. 3a
17002 Girona. Tel. 972 21 45 33
girona@coleconomistes.cat

LLEIDA Pere Cabrera, 16, 1r G
25001 Lleida. Tel. 973 21 06 33
lleida@coleconomistes.cat

TARRAGONA Rambla Nova, 58-60, 5è A
43004 Tarragona. Tel. 977 21 70 42
tarragona@coleconomistes.cat